

T.C
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**0-6 YAŞ DÖNEMİNDE ÇOCUĞU OLAN ÇALIŞAN VE
ÇALIŞMAYAN KADINLARIN EVLE İLGİLİ FAALİYETLERİ
YÜRÜTME BİÇİMLERİNİN İNCELENMESİ**

ASLI GÜLTEKİN

Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ANKARA
2006

T.C
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**0-6 YAŞ DÖNEMİNDE ÇOCUĞU OLAN ÇALIŞAN VE
ÇALIŞMAYAN KADINLARIN EVLE İLGİLİ FAALİYETLERİ
YÜRÜTME BİÇİMLERİNİN İNCELENMESİ**

ASLI GÜLTEKİN

Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
Doç.Dr.Özgün BENER

ANKARA
2006

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne:

Bu çalışma jürimiz tarafından Aile ve Tüketici Bilimleri Programında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Prof.Dr. Müberra Babaoğul
Hacettepe Üniversitesi

Danışman: Doç.Dr. Özgün Bener
Hacettepe Üniversitesi

Üye: Prof.Dr. Ali Fuat Ersoy
Gazi Üniversitesi

Üye: Doç.Dr. Canan Yertutan
Hacettepe Üniversitesi

Üye: Doç.Dr. Arzu Şener
Hacettepe Üniversitesi

ONAY:

Bu tez, Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararıyla kabul edilmiştir.

Prof.Dr. Hakan S.Orer
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın planlanması ve yürütülmesi sırasında yardımını ve desteğini esirgemeyen Danışman Hocam Sayın Doç.Dr.Özgün BENER'e, örneklem seçiminde ve istatistiksel analizlerin yapılmasında yardımcı olan Anıl BARAK'a, anket formunun uygulanması sırasında kişilere ulaşmamı sağlayan ve bu konuda bana her türlü kolaylığı sağlayan Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Personel Dairesi Başkanlıklarına; hayatta beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan, her konuda manevi desteklerini ve sevgilerini hissettiğim Rahmetli Annem ve Sevgili Babama, manevi desteklerinden dolayı tüm aileme ve mesai arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ederim.

ASLI GÜLTEKİN

ÖZET

Gültekin,A., 0-6 yaş Döneminde Çocuğu Olan Çalışan ve Çalışmayan Kadınların Evle İlgili Faaliyetleri Yürütme Biçimlerinin İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ev İdaresi ve Aile Ekonomisi Programı, Yüksek Lisans Tezi,Ankara,2006. Bu araştırma, 0-6 yaş dönemimde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde evle ilgili faaliyetlere ilişkin plan yapma durumlarını, faaliyetlerin ailede kim tarafından, ne sıklıkla ve ne zaman yapıldığını, kadınların evle ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusunda düşüncelerindeki benzerlik ve farklılıkları saptamak amacıyla planlanmıştır. Araştırma Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığında çalışan 20-40 yaş aralığındaki kadın ve erkek personel listesinden, 0-6 yaş döneminde çocuğu olduğu belirlenen toplam 188 kadın üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın verileri geliştirilen anket formuna bağlı kalınarak 3 Ocak - 30 Mart 2005 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmaya katılan çalışan kadınlar arasında üniversite ve üzeri eğitim görmüş olanlar (%70,1), çalışmayan kadınlar arasında ise lise öğrenimi görmüş olanların oranı fazladır ($p<0,05$). Çalışan kadınlar arasında ailelerinin aylık gelir düzeyi 1.900 YTL ve üzerinde olanlar (%69,3), çalışmayan kadınların ailelerinden (%4,3) yüksektir ($p<0,05$). Evle ilgili faaliyetlere ilişkin olarak plan yapan çalışan kadınların oranı çalışmayan kadınlardan yüksektir ($p<0,05$). Evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tümünde çalışmayan kadınların ailelerinde genellikle “kadın”, çalışan kadınların ailelerinde ise kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranı yüksektir. Çocukla oyun oynanması faaliyetinin çalışan kadınların ailelerinde (%92,1) genellikle “hergün” yapılma oranı çalışmayan kadınların ailelerinden (%63,9) yüksektir. Kadınlar arasında evle ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranı yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Evle ilgili faaliyet, çalışan kadın, çalışmayan kadın, 0-6 yaş döneminde çocuk

ABSTRACT

Gültekin,A., Examining Types of Doing Household Activity Performed by Working and Non-working Women Who Have 0-6 Aged Children, Hacettepe University Health Sciences Institute, Family and Consumer Sciences Program, Post-Graduate Thesis, Ankara, 2006. This research is planned to determine the planning activity for household activities in houses of working and non-working woman having 0-6 aged children and determine by whom, how frequent and when the household activities are performed and find out the similarities and differences in thoughts of women whether household activities are performed well or not, The research is carried out with total 188 (between 20-40 ages) women having 0-6 aged children selected from staff list of Prime Ministry Under secretariat of Treasure and Prime Ministry Under secretariat of Foreign Trade. Data of this research is collected between January 3 – March 30 2005 depending on the questionnaire form. Among working women participating in this research the rate of university and higher graduates is higher (70,1%), and among non-working women the rate of high school graduates is higher ($p<0,05$). The percentage (69,3%) of working women with monthly income of more than 1,900 New Turkish Liras (YTL), is higher than that of (4,3%) non-working women ($p<0,05$). The rate of working woman making plans for household activities is higher than that of non-working women ($p<0,05$). All the activities of cleaning and home-care are performed usually by “women” in families of non-working women, and usually by woman and men “together” in families of working women. The percentage of playing games with children usually everyday is higher among families of working woman (92,1%), than families of non-working women (63,9%). Among all woman, the percentage of women thinking that the household activities are performed as they should be is higher.

Key Words: Household activity, working women, non-working women
, 0-6 aged children

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ.....	ix
1.GİRİŞ	1
1.1. Konu ile ilgili Yapılmış Olan Araştırmalar	5
1.1.1. Ülkemizde Yapılan Araştırmalar.....	5
1.1.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	10
2.ARAŞTIRMANIN AMACI	13
3.ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE ÖLÇME ARAÇLARI	14
3.1. Araştırma Bölgesinin Seçimi	14
3.2. Örneklem Yöntemi ve Örnek Seçimi	14
3.3. Araştırmanın Hipotezleri.....	18
3.4. Veri Toplama Yöntem ve Araçları	20
3.4.1. Anket Formunun Hazırlanması	20
3.4.2. Anket Formunun Uygulanması.....	21
3.5. Verilerin Değerlendirilmesi ve Analizi.....	22
4.BULGULAR.....	23
4.1. Aileler Hakkında Genel Bilgiler.....	23
4.1.1. Kadınların Yaş Grubu	23
4.1.2. Erkeğin Yaş Grubu.....	24
4.1.3. Kadınların Öğrenim Durumu	24
4.1.4. Erkeklerin Öğrenim Durumu.....	25
4.1.5. Kadınların Ailelerinin Aylık Geliri	25
4.1.6. Kadınların Sahip Oldukları 6 Yaşından Küçük Çocuk Sayısı	26
4.2. Kadınların Evle İlgili Faaliyetleri Yürütme Biçimlerine İlişkin Bilgiler	26
4.2.1. Kadınların Evle İlgili Faaliyetlerle İlgili Olarak Plan Yapma Durumu	27
4.2.2. Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı	29
4.2.3. Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı	32
4.2.4. Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı.....	35
4.2.5. Beslenme ile İlgili faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından	

Yapıldığı	36
4.2.6. Evle İlgili Tamir İşlerinin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı	38
4.2.7. Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı	39
4.2.8. Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı	43
4.2.9. Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı	43
4.2.10. Beslenme İle İlgili faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı	46
4.2.11. Evle İlgili Tamir İşlerinin Genellikle Yapılma Zamanı	47
4.2.12. Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı	48
4.2.13. Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı	51
4.2.14. Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı	51
4.2.15. Beslenme İle İlgili faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı	53
4.2.16. Evle İlgili Tamir İşlerinin Genellikle Yapılma Sıklığı	54
4.2.17. Kadınların Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri	55
4.2.18. Kadınların Çocuk Bakım ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri	58
4.2.19. Kadınların Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri	60
4.2.20. Kadınların Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri	61
4.2.21. Kadınların Evle İlgili Tamir İşlerinin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri	63
5. TARTIŞMA	64
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	83
KAYNAKLAR	88

EKLER

EK 1: 0-6 yaş Döneminde Çocuğu Olan Çalışan ve Çalışmayan Kadınların Evle İlgili Faaliyetleri Yürütme Biçimlerinin İncelenmesine İlişkin Anket Formu	
--	--

TABLOLAR

Tablo No	Sayfa
3.1. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığında merkezde çalışan ve görüşme yapılan personelin çalıştıkları birimlere göre dağılımı	16
3.2. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığında merkezde çalışan ve görüşme yapılan personelin çalıştıkları birimlere göre dağılımı	17
3.2. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığında çalışan personel ile görüşme yapılan personel sayıları	17
3.4. Kadınların çalışma durumuna göre dağılımı	18
4.1. Kadınların yaş grubu ve çalışma durumuna göre dağılımı	23
4.2. Erkeklerin yaş gruplarına göre dağılımı	24
4.3. Kadınların öğrenim ve çalışma durumuna göre dağılımı göre dağılımı	24
4.4. Erkeklerin öğrenim durumuna göre dağılımı	25
4.5. Ailelerin aylık gelir düzeyi ve kadınların çalışma durumuna göre dağılımı	26
4.6. Kadınların sahip oldukları altı yaşından küçük çocuk sayısına göre dağılımı	26
4.7. Kadınların evle ilgili faaliyetlerle ilgili plan yapma durumuna ve çalışma durumuna göre dağılımı.....	28
4.8. Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığına ve çalışma durumuna göre dağılımı	31
4.9. Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığı ve kadını çalışma durumuna göre dağılımı	34
4.10. Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığına ve çalışma durumuna göre dağılımı	36
4.11. Beslenme ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığına ve çalışma durumuna göre dağılımı	38
4.12. Evle ilgili tamir işlerinin evde genellikle kim tarafından yapıldığına ve çalışma durumuna göre dağılımı	39

4.13. Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığı ve çalışma durumuna göre dağılımı	42
4.14. Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığı ve çalışma durumuna göre dağılımı	43
4.15. Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığı ve çalışma durumuna göre dağılımı.....	45
4.16. Beslenme ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığı ve çalışma durumuna göre dağılımı.....	47
4.17. Evle ilgili tamir işlerinin genellikle yapılma sıklığı ve çalışma durumuna göre dağılımı.....	48
4.18. Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanı ve çalışma durumuna göre dağılımı	50
4.19. Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanı ve çalışma durumuna göre dağılımı	51
4.20. Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanı ve çalışma durumuna göre dağılımı.....	53
4.21. Beslenme ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanı ve çalışma durumuna göre dağılımı.....	54
4.22. Evle ilgili tamir işlerinin genellikle yapılma zamanı ve çalışma durumuna göre dağılımı.....	55
4.23. Kadınların evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı.....	57
4.24. Kadınların çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ve çalışma durumuna göre dağılımı	59
4.25. Kadınların alışveriş ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı.....	61
4.26. Kadınların beslenme ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı	62

4.27. Kadınların evle ilgili tamir işlerinin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı	63
--	----

1.GİRİŞ

Yüzyıllarca ev dışında çalışma, erkeklere özgü bir kavram olarak dikkat çekici bir özellik olmuştur. Zamanla evrensel bir görüş haline dönüşen bu durum yıllar boyunca devam etmiştir. Yıllarca kadının temel çalışma ortamı evi olurken, erkek evin geçimini sağlamak amacı ile ev dışında gelir getiren bir işte çalışmaya yönelmiştir. Kadın, ev işi ve çocuk bakımı gibi ekonomik karşılığı olmayan çok sayıda günlük yaşam faaliyeti ile uğraşırken, erkeğin ev dışında çalışarak evin geçimini sağlaması kadını ekonomik olarak erkeğe bağımlı kılmıştır (1). Buna göre erkekler aileyi geçindirmek ve korumakla, kadınlarsa evin ve çocukların bakımıyla yükümlü kılınmıştır. Aile içinde ekonomik gücü temsil eden erkek belirleyici, kadınsa düzenleyici bir roledir (2). Uzun yıllar devam eden bu durum kadının çalışma yaşamına katılması ile son bulmuştur (1).

Kadınlar, zaman içerisinde her dönemin koşul ve niteliklerine göre değişen biçim ve statülerde çeşitli ekonomik faaliyetlere katılarak ailenin refahına ve ülkenin kalkınmasına katkıda bulunmaktadır (3,4).

Türkiye’de kadının ekonomik bağımsızlığını kazanması veya aile bütçesine katkıda bulunma amaçları giderek kadını çalışma hayatına çeken unsurlar olmaktadır (5). DİE 2005 Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına göre; Türkiye genelinde kadınların % 24,7’si işgücüne katılmaktadır (6).

Kadınların çalışma yaşamına katılmaları ile birlikte aile yaşamında birtakım değişiklikler olmuştur (7). Kadının çalışarak ailenin gelirine katkıda bulunması, onun ailedeki ve toplumdaki rolünü değiştirmektedir (8).

Dünya’da olduğu gibi ülkemizde de nüfusun yaklaşık yarısını oluşturan kadınların ailede çok önemli bir yeri vardır (9). Aile toplumun temelini oluşturan sosyal bir kurumdur. Düzenli bir aile yaşantısının oluşturulması ve devam ettirilebilmesi için evde çeşitli faaliyetlerin yürütülmesi gereklidir (10). Evle ilgili faaliyetler, ev halkının yapmak zorunda olduğu, ev halkı tarafından yapılamadığı takdirde ücretli yardımcı tarafından yapılan iş olarak tanımlanmaktadır (11). Bu faaliyetler; evin temizlik ve bakımı, çocuk bakımı ve eğitimi, bütçenin planlanması, alışveriş, beslenme ve evle ilgili tamir işleri

şeklinde gruplandırılabilir. Her ailenin günlük yaşamının bir parçası olan bu faaliyetler sayesinde aileler düzenli bir hayat sürdürebilirler (12).

Ev ile ilgili faaliyetlerin düzenli yürütülmesi ve devamlılığın sağlanması oldukça yorucu ve zordur. Ortaya çıkan aksaklıklar aile bireylerinin gelişimlerini etkilemektedir. Bugün evle ilgili faaliyetler ailede; aile bireyleri tarafından sorumluluk dağılımı yapılarak, ücretli yardımcıları ve ticari kuruluşlar tarafından olmak üzere üç şekilde yapılabilmektedir (13).

Günümüzde evle ilgili faaliyetler aile bireyleri arasında paylaşılmaya başlamışsa da, yapılan araştırmalar; aile yaşamında en az değişime uğrayan konunun evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesi olduğunu ortaya koymaktadır (14). Bu değişim sürecinde erkek rolünün, kadın rolüne oranla daha yavaş değişmesi sorun yaratmaktadır. Kadınlar aileyi güçlendirme rolünü eşleriyle paylaşmakta, fakat eşler benzer değişimi evle ilgili faaliyetlerin paylaşılması konusunda göstermemektedir (2). Kadın çalışsa da, yine kadın ve anne olma rolünü ve bunun getirdiği sorumlulukları yüklenmekte ve çoğunlukla da çalışan kadın, eş ve anne olarak bu üç rolün çerçevesinde bir çalışma temposu sürdürmektedir (15).

Toplumumuzda gerek geleneksel, gerekse çağdaş görüşe bağlı olarak evle ilgili faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde temel sorumluluğun kadına ait olduğu düşüncesi yaygındır. Kadının ev dışında bir işte çalışması durumunda bile, evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesindeki temel sorumluluğun azalmadığı düşünülmektedir (16). Kısacası çalışan kadın için işten sonra evde de ikinci bir iş günü, iş zamanı yaşanmaktadır. Eve ilişkin faaliyetlere erkeklerin katılımı genellikle ya alışveriş gibi dışa dönük etkinliklerle sınırlı kalmakta, ya da kadının hastalığı, tatil ve yolculuk gibi nedenlerle yokluğu ve yorgunluğuyla bağlantılı olarak devreye girmektedir (17).

Kadının evle ilgili faaliyetlerini kolaylaştıran bazı teknolojik gelişmelerden söz edilse de, zamandan ve enerjiden tasarruf sağlayan elektrikli aletlerin kullanımı, hazır yiyecekler, başka bir kişinin yardımından yararlanma gibi olanakların varlığı, bu işlere harcanan zaman ve enerjiyi

azaltsa da, bu kolaylıkların yanı sıra kadının aile-içi sorumluluklarını arttıran gelişmeler de olmaktadır (15).

Yapılan çalışmalar, ev dışında bir işte çalışan kadının evle ilgili faaliyetlere, çalışmayan kadından daha az zaman ayırdığını göstermektedir (18,19,20). Kadınların evle ilgili faaliyetleri tek başına yapma oranı, çalışan ve çalışmayan kadın arasında %10'luk bir fark göstermektedir (21).

Kadının geleneksel olarak çocuk bakımı ve ev ile ilgili faaliyetlerden de sorumlu olması, toplum tarafından iş ve aile yaşamı ile ilgili sorumlulukları bir arada yürütmesinin beklenmesi, kadın üzerinde bir baskı unsuru oluşturmaktadır (22). Geleneksel değerlere göre kadının ev kadını ve anne olarak toplumda yeri ve saygınlığı vardır, çalışsa bile öncelikleri evi ve ailesi almaktadır (8). Kadınların bu iki sorumluluğu birden üstlenmeleri, yorgunluğa neden olmakta ve ev ile ilgili faaliyetlerin yürütülmesi konusunda sağladıkları tatmini azalmaktadır (22). Evle ilgili faaliyetlere harcanan zaman ve enerji ile o faaliyetten duyulan yorgunluk ve tatmin her zaman doğru orantılı olmayabilir. Fazla enerji ve zaman harcanmadan yürütülen faaliyetler kadınlar tarafından yorucu olarak değerlendirildiği gibi, çok fazla enerji ve zaman harcanarak yürütülen faaliyetler yorucu bulunmayabilmektedir (10). Seoul ve Chicago Üniversitelerinde yapılan araştırmada; kadınların ev ile ilgili faaliyetlere haftada ortalama 15 saat harcadıkları, fakat bu süreyi haftada 26 saat olarak algıladıkları saptanmıştır (23). Bunun nedeni evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesinde psikolojik faktörlerin de etkisinin olmasıdır. Kadının yaptığı faaliyetlerden yeterli tatmini sağlayamaması kaza ve yaralanmalara yol açabileceği gibi, aile ilişkilerini de olumsuz yönde etkileyebilmektedir (10).

Kadının çalışma hayatına katılmasıyla elde ettiği kazanımlar oldukça fazladır. Ancak bunun beraberinde getirdiği bazı olumsuzluklar da bulunmaktadır. Bu olumsuzlukların içinde en önemlisi çalışan kadınların annelik görevini yerine getirirken karşılaştığı sorunlardır (15).

Yapılan araştırmalar; kadının çocuk sahibi olmasının çalışma yaşamına katılmasına ve evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimine etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Ailede 0-6 yaş dönemde çocukların olması,

kadınların ev ile ilgili faaliyetlere daha fazla zaman ayırmalarına ve faaliyetlerin artmasına neden olmaktadır (24,25,26).

Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2004'e göre; çocuk sahibi olmak kadının çalışma durumu üzerinde önemli bir etkidir. Araştırmanın tarihinden önceki 12 ay içinde çalışan kadınların % 63.0'ünün 6 yaşından küçük çocuğunun olmaması, çocuğu olmayan kadınlar arasında çalışma oranının, çocuğu olanlara göre daha yüksek olduğunu göstermektedir (27). Kadınların sahip olduğu çocuk sayısı arttıkça çalışma eğilimlerinin azaldığı, en yüksek oranda 20-24 yaş grubu arasında işgücüne katıldıkları, evlenme ve çocuk doğurma yaş dilimini temsil eden 25-39 yaş grubunda ise işgücüne katılma oranının düştüğü belirlenmiştir (21,22).

0-6 yaş dönemi, çocukların kişilik yapılarının büyük oranda belirlendiği, bilişsel, sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimlerinin en hızlı yaşandığı dönem olması nedeniyle önemlidir (28,29). Bu dönemdeki çocukların en önemli özelliği yetişkin yardımı olmadan, yaşamlarını sürdürememeleri ve özel bir bakıma ve ilgiye ihtiyaç duymalarıdır. Uyku, beslenme, temizlik ve oyun gibi ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli oranda karşılanması, çocuğun dış dünyaya ve aileye olan güveninin temelini oluşturmaktadır (30). Bebeğin ilk yıllarında annesine bağımlılığı ve gereksinimi, annesiyle birlikte olmasının kişilik gelişiminde ne kadar önemli olduğu gerçeği ortadadır (28). Bu durum çalışan kadın açısından daha fazla soruna neden olabilmektedir. Annenin çocuğuyla geçirdiği zamanın miktarından çok asıl önemli olanın zamanın kalitesinin olduğu bilinmektedir. Ancak çalışan annelerin çocuğu ile geçirdiği sürenin sınırlı olması ve eve döndüğünde evle ilgili faaliyetlerle de ilgilenmek zorunda kalması nedeni ile çalışmayan annelere göre zamanlarını ve enerjilerini daha iyi organize etmeleri gerekmektedir (28). Çünkü toplum düzeyinde çalışan kadının bu ikilemini gidermeye yönelik okul öncesi eğitim kurumları ve kreş gibi kuruluşlar yeterli olmadığından kadınlar ev yaşamına ilişkin sorumlulukları ve çalışma yaşamları arasındaki dengeyi kendileri kurmak zorunda kalmışlardır (1).

Bu durumda kadınların yaşadıkları problemler toplumun temeli olan aileyi de etkileyeceğinden 0-6 yaş döneminde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınların evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimlerini detaylı olarak inceleyecek olan araştırmaların önemini ve gereğini arttırmaktadır.

1.1. Konu İle İlgili Yapılmış Olan Araştırmalar

Türkiye’de ve yabancı ülkelerde kadınların evle ilgili faaliyetlere harcadıkları zaman ve enerji, ailede rol ve sorumluluk dağılımı, aile-iş ilişkileri, satın alma ve kaynak kullanımı durumlarındaki tatmin düzeylerini ve evlilik doyumlarını inceleyen çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalarda kadınların evle ilgili yürüttükleri faaliyetlere, bunların yapılma zamanına, faaliyetlerin yapılma sıklığına, sahip oldukları çocuk sayısının bu faaliyetlere etkisine de birkaç soru ile değinilmiş olmakla birlikte, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınların evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimlerini doğrudan inceleyen detaylı bir araştırmaya rastlanmamıştır.

1.1.1. Konu İle İlgili Türkiye’de Yapılan Araştırmalar

Bayraktar (31) tarafından 1978 yılında yapılan ‘Ailede Kadının Rolü’ kavramının evli kadınlar ve erkekler açısından karşılaştırmalı analizi konulu çalışmada; yemek pişirmek ve çamaşır yıkamak gibi faaliyetlerin tamamen kadın tarafından yapıldığı belirlenmiştir. Yine ev temizliği, toz almak, çocuklara yemek yedirmek ve yatırmak gibi faaliyetler büyük ölçüde kadınlar tarafından yapılmaktadır. Kadın ve erkeğin ortak olarak yaptığı faaliyetler arasında yiyecek ve giyecek alışverişi, bütçe düzenlemek gibi faaliyetler yer almaktadır. Evde bazı tamir işleri yapmak genellikle erkekler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Okçay’ın (32) 1985’de yaptığı çalışmayan evli kadınlarda yaşam biçimi konulu çalışmasında; ev kadınları, çalışan kadınların en büyük sorununun çocuk bakımı olduğu konusunda birleşmektedirler. Ev kadınlarının yarısından

fazlası, ev işleri ve çocuk bakımında başkasından yardım almamakta, 50 kadından 40'ı çocukları ile ilgili her konuda eşleri ile ortak karar almaktadırlar.

Şafak (33) tarafından 1985 yılında ailede sorumluluk dağılımı ve bunu etkileyen faktörleri incelemek amacı ile 195'i çalışan, 105'i çalışmayan toplam 300 kişi ile yapılan araştırmada; evle ilgili faaliyetleri yürütmek için çalışan kadınların çalışmayan kadınlardan daha fazla yardım aldıkları, ev işleri konusunda yardım alanların en fazla çocuk bakımı ile ilgili yardım aldıkları, çalışan kadınların %57.4'ünün çalışmayan kadınların ise %53.3'ünün ev işleri ile ilgili sorumluluk dağılımından memnun olmadıkları saptanmıştır

Babaoğul ve Hınçal (34) tarafından kadının çalıştığı ve çalışmadığı ailelerin, hizmetlerden yararlanma durumlarını incelemek amacıyla, 1988 yılında Ankara'da 90 aile üzerinde yapılan araştırma bulgularına göre; kadının çalıştığı ailelerin, kadının çalışmadığı ailelere oranla çocuk bakımı, evin temizlik ve bakımı ve diğer hizmetlerden daha fazla yararlandıkları, kadının ev dışında çalışma oranı buna bağlı olarak da gelir düzeyi arttıkça yardım alma oranının da arttığı belirlenmiştir.

Terzioğlu'nun (10) 1988 yılında kadınların evle ilgili günlük faaliyetlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapmış olduğu araştırma bulgularına göre; araştırmaya katılan ailelerin yarısından fazlasında tüm ev işlerinin kadınlar tarafından yapıldığı, ailelerin %83,0'ünde yemek hazırlamanın, %89,4'ünde bulaşık yıkamanın günde bir defadan fazla yapıldığı, kadınların en fazla yemek hazırlama ve evin temizliği için zaman ayırdıkları, kadınların en çok sevdiği işler arasında yemek hazırlamanın ilk sırayı aldığı belirlenmiştir.

Bener'in (18) 1989 yılında kadınların zaman ve para kullanımını belirlemek amacıyla 500 aile üzerinde Ankara'da yaptığı araştırmada; evle ilgili faaliyetlere çocuğu olmayan kadınların çocuğu olanlardan, çalışan kadınların çalışmayan kadınlardan daha az zaman harcadıkları; evin temizlik ve bakımı için çalışmayan kadınların %54,9'unun hergün, çalışanların %68,8'nin haftada bir zaman ayırdıkları, sahip olunan çocuk sayısının artmasıyla, kadınların evle ilgili faaliyetlerle ilgili plan yapma durumu ve çocuk

bakımına ayırdıkları sürenin azaldığı belirlenmiştir. Araştırmaya katılan çalışan kadınlar arasında ev ile ilgili faaliyetlerde plan yapanların oranının (%70,7), çalışmayan kadınlardan (%42,4) daha yüksek olduğu, çalışan kadınların ev işlerini daha çok hafta sonlarında (%86,3), çalışmayan kadınların ise daha çok hafta içinde (%88,5) yaptıkları belirlenmiştir. Yine aynı araştırmada; kadınların %52,2'sinin ev işlerinin yürütülmesinde başkalarından yardım aldıkları; çalışan kadınların %43,3 oranında ücretli yardımcıdan, çalışmayan kadınların %49,0 oranında kendi çocuklarından yardım aldıkları saptanmıştır.

Yardımcı (25) tarafından, 1989 yılında Ankara ili Sincan ilçesinde yaşayan ev kadınlarının ev işlerine harcadıkları zaman ve enerjiyi saptamak amacıyla Sincan'da 50 aile üzerinde yapmış olduğu araştırmada; çalışmayan kadınların zamanlarının büyük bir bölümünü ev ile ilgili faaliyetlere harcadıkları, alışveriş için çok az zaman ayırdıkları, ev temizliğine ayrılan sürenin çocuk sayısı ile bağlantılı olduğu, çocuk sayısı arttıkça ev temizliğine ayrılan sürenin de arttığı, ev kadınlarının evle ilgili faaliyetlerden en fazla enerjiyi hafta içinde de hafta sonunda da çocuk bakımına harcadıkları, bunu yemek yapma, ev temizliği, bulaşık yıkama ve çamaşır yıkamanın izlediği belirlenmiştir. Yine aynı araştırmada; en küçük çocuğun yaşına göre ev işlerine harcanan zaman da incelenmiş, çocuğun yaşının ev işlerine ayrılan zaman üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Bir yaşından küçük çocuğu olan kadınların, bir yaşından büyük çocuğu olan kadınlara göre, çocuk bakımı, bulaşık yıkama, çamaşır yıkama ve yemek yapmaya daha fazla zaman harcadıkları belirlenmiştir.

Çelebi, Tokuroğlu ve Baran'ın (35) 1993 yılında bağımsız işyeri sahibi kadınların aile ve iş ilişkilerini belirlemek amacıyla yapmış oldukları araştırma bulgularına göre; araştırmaya katılan çalışan kadınların, %22'si sürekli veya bazen ev kadınlığı rolünü başarılı biçimde yerine getiremediklerinden dolayı üzülürken, %67.5'inin bu durumu normal karşıladığı belirtilmiştir.

Nazlı'nın (36) 1995 yılında çalışan evli kadınların, geleneksel olarak onlara atfedilen annelik ve ev kadınlığı rolleri ile çalışma yaşamının kendilerine kazandırdığı iş rolü arasındaki, normatif öncelik sorununu

incelemek amacı ile memur kadınlar ve kendi işlerinde çalışan kadınlar üzerinde, İzmir’de yaptığı araştırma bulgularına göre; her iki grupta da çocuk ve çocuğa ilişkin faaliyetlerde tüm sorumluluğu kadınların üstlendiği, eşlerin sadece çocuklarla oyun oynama ve gezdirme gibi faaliyetlerde kadınlarla sorumluluğu paylaştıkları, aynı durumun evle ilgili faaliyetlerde de geçerli olduğu, çalışan kadınların bu faaliyetlerle ilgili sorumluluğun büyük bir bölümünü tek üstlendikleri belirlenmiştir. Yine aynı araştırmada, her iki gruptaki çalışan kadınlara, mesleklerinde mi yoksa anne- eş ve ev kadınlığı rollerinde mi daha başarılı olmanın onları tatmin edeceği sorulduğunda; çalışan kadınların %60’ının “her ikisinde de” yanıtını verdiği saptanmıştır.

Hasta (11) tarafından 1996 yılında, ev işi paylaşımı ve ev işi paylaşımında hakkaniyet algısı ile evlilik doyumu ilişkisini belirlemek amacıyla yapılan araştırmada; çalışan kadınların işteki statüsünün evde yaptığı ev işi miktarı üzerinde etkili olduğu, çalışmayan kadınların çalışan kadınlardan, çalışan ve çalışmayan kadınların ise eşlerinden daha fazla ev işi yaptıkları, çalışan kadınların eşlerinin çalışmayan kadınların eşlerine oranla ev işlerine daha fazla katıldıkları saptanmıştır.

D.İ.E.’ce (21) 1996 yılında yapılan, “1990’lı Yıllarda Türkiye’de Kadın” konulu çalışmada; çalışan kadınların ailelerinde yemek pişirmek ve temizlik faaliyetlerinin kadın tarafından tek başına yapıldığı, alışveriş ve aile bütçesini düzenleme faaliyetlerinin ise daha çok erkek tarafından yapıldığı, çalışmayan kadınların ailelerinde de bu durumun değişmediği, çocuk için yemek hazırlamak, çocuğu giydirmek, çocukla oyun oynamak, çocuk hastalanınca bakmak gibi faaliyetlerinin genellikle kadın tarafından yapıldığı, kadının çalışmasının bu durum üzerinde çok fazla bir etkisinin olmadığı belirtilmektedir.

Yüksel’in (37) 1997 yılında yaptığı “Kadın ve Erkek İçin Ev İçi Zaman Kullanımının Değerlendirilmesi” adlı araştırmasında; çalışan kadınların çalışmayan kadınlar kadar ev içi üretim faaliyetlerinde bulunduğu, çalışan kadınların toplam iş yükünün çalışmayan kadınlara oranla daha fazla olduğu saptanmıştır. Aynı çalışmada kadınların ev içinde “erkek işi” olarak

tanımlanan işlere katkısının, erkeklerin 'kadın işi' olarak tanımlanan işlere katkısından daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Yaraş (38) tarafından 1998 yılında yapılan "Ailenin Satın Alma Kararlarında Kadının Rolü ve Kayseri' de Bir Uygulama" adlı araştırmada, ailenin satın alma kararlarında kadının rolü konusu incelenmiş; satın alma kararında rol dağılımının kadının çalışma durumuna göre farklılık gösterdiği, kadının çalışmasının satın alma kararlarında kadının ağırlığını arttırdığı ve ailenin satın alma kararında çalışan kadınların, çalışmayan kadınlara oranla daha etkin rol üstlendiği belirlenmiştir. Aynı araştırmada; ailede okul öncesi çocuk giyim eşyaları satın alma kararının, kadın ve erkek tarafından birlikte alındığı belirlenmiştir.

Salman'ın (19) 2001 yılında kadınların kaynak kullanımından tatmin olma düzeyine, çalışma durumunun etkisini belirlemek amacıyla, Ankara'da 6 yaşından küçük en az bir çocuğu olan toplam 200 kadınla (100 çalışan, 100 çalışmayan) yapmış olduğu araştırma bulgularına göre; ev işleri ve çocuk bakımı ile ilgili olarak eşlerinden yardım alan çalışan kadınların oranının çalışmayan kadınlardan yüksek olduğu, çalışmayan kadınların ev işlerine çalışan kadınlardan daha fazla zaman harcadıkları, evle ilgili faaliyetleri planladıkları gibi yürütemediklerinde çalışmayan kadınların kendilerini mutsuz, çalışmayan kadınların ise kötü hissettiği, çalışan kadınların eşlerinin ev işlerini çalışmayan kadınların eşlerine oranla daha önemli bulduğu belirlenmiştir. Yine aynı araştırmada; çocuk bakımı ile ilgili tatmin düzeyini etkileyen nedenlerde incelenmiş ve 0-3 yaş çocuğun bakımından sağlanan tatmini etkileyen en önemli nedenin, çalışmayan kadınlar için "kendinin bakmış olması", çalışan kadınlar için "kaliteli bakım sağlanması" olduğu saptanmıştır.

Güler'in (39) 2002 yılında çalışan ve çalışmayan kadınların yiyecek satın alma ve hazırlama davranışlarını belirlemek amacıyla, 150 çalışan ve 150 çalışmayan toplam 300 evli kadın üzerinde, Ankara'da yaptığı araştırmada; yemeklerini günlük pişiren kadınların oranı çalışmayanlarda %87.3, çalışanlarda %76.0 olarak bulunmuştur. Yine aynı araştırmada; çalışan kadınların %67.3'ünün, çalışmayan kadınların ise %58.0'inin yiyecek

alışverişini daha çok eşleri ile birlikte yapmayı tercih ettikleri ve çalışan kadınların yaklaşık yarısının (%48,7), yiyecek alışverişini hafta sonları yapmayı tercih ettiği, çalışmayan kadınların ise büyük bir bölümünün (%39,4), yiyecek alışverişini için zaman belirlemediği saptanmıştır.

Arpacı'nın (40), ev ile ilgili işlerden kaynaklanan stresi incelemek amacıyla, 442 kadın öğretmen üzerinde 2004 yılında Ankara'da yaptığı çalışmada; konutun bakımı ve temizliği, yemek yapma, sofraya kurma ve kaldırma, elde ve makinede çamaşır yıkama, çamaşır asma ve ütü gibi faaliyetlerin genellikle kadın tarafından yapıldığı, ailenin gıda ve giyim alışverişini eşlerin birlikte yaptıkları, tamir işlerinin ise genellikle erkekler tarafından yapıldığı belirlenmiştir. Çocuğu olan ailelerde çocuğun fiziksel bakımı ile ilgili faaliyetlerin daha çok kadınlar tarafından yapıldığı, aile gelirinin kullanılması ve bütçenin planlanması konusunda kadın ve erkeğin birlikte karar verdikleri, kadın öğretmenlerin evle ilgili stres kaynağının evde iş yükünün çok fazla olması ve eşlerinden yeterli yardımı alamamaları olduğu saptanmıştır.

1.1.2. Konu İle İlgili Yabancı Ülkelerde Yapılan Araştırmalar

Bird ve Arkadaşları (41) tarafından, cinsiyet rolü, rolün önemi, gelir ve aile tipinin kadının ve eşinin ev işi paylaşımına etkisini incelemek amacıyla, 1984 yılında 166 çift üzerinde yapılan araştırma bulgularına göre; kadın ve erkeğin her ikisinin de çalıştığı ailelerde en fazla çocuk bakımı ve aile bütçesini planlama konusunda iş bölümünün olduğu, kadının aile bütçesine katkısı arttıkça erkeklerin yemek hazırlama ve temizlik gibi faaliyetleri eşleriyle daha fazla paylaştıkları belirlenmiştir

Permuter ve Wampler'in (42) 1985 yılında yaptıkları, en az bir tane okul öncesi çocuğu olan 75 ailede ev işleri ve çocuk bakımını paylaşma ve bu paylaşımına ilişkin tatmini inceleyen araştırma bulgularına göre; kadının ev dışında çalıştığı ailelerde eşlerin kadının çalışmadığı ailelere oranla ev işlerine ve çocuk bakımına daha fazla katıldığı ancak bu paylaşımın kadın açısından tatminkar olmadığı, tam gün çalışan kadınların yarım gün

çalışanlardan, yarım gün çalışanların ise çalışmayan kadınlardan daha az ev işi yaptıkları belirlenmiştir.

Schram ve Hafstrom 'un (43) 1986 yılında ailenin sahip olduğu kaynakların ev kadınının ev işlerine harcadıkları zamana etkisini belirlemek amacı ile ABD'de yaptıkları araştırmada; ev işlerine ayrılan zamanı etkileyen en önemli faktörün kadının ev dışında çalışma süresi olduğu, kadının ev dışında çalışma süresi arttığında ev işlerine daha az zaman harcadığı, aile üyelerinden yardım alma oranı arttıkça kadının ev işlerine harcadığı zamanın azaldığı saptanmıştır.

Dolan ve Scannel'in (44) 1987 yılında çalışan ve çalışmayan kadınların ve eşlerinin ev işlerine ayırdıkları zamanı incelemek amacı ile yaptıkları araştırmada; hem çalışan hem de çalışmayan kadınların hafta içinde ve sonunda çocuk bakımı, evin temizlik ve düzeni, alışveriş ve yiyecek hazırlama faaliyetlerine eşlerinden daha fazla zaman ayırdıkları, çalışan kadınların çalışmayan kadınlara göre ev işlerine daha az zaman ayırdıkları bulunmuş ve ev işlerinin öncelikle kadına ait olduğu görüşünün halen geçerliliğini koruduğu belirlenmiştir.

Ross'un (45) 1987 yılında evdeki işbölümü konusunu incelemek amacıyla, 680 kadın ve eşleri ile yaptığı araştırmada; kadının çalışması ile yaşadığı zaman sıkıntısına rağmen ev ile ilgili işlerin çoğunu tek başına üstlendiği, araştırmaya katılan kadınların yalnızca dörtte birinin ev işlerini eşleriyle eşit bir şekilde paylaştığı, ev işlerinin eşler arasında paylaşılmasının en büyük ve en önemli etkeninin kadının çalışması olduğu belirlenmiştir.

Pina ve Bengtson'un (46) 1993 yılında kadın işi, ev işi paylaşımı ve kadının evlilik kalitesi ve psikolojik refahını belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmada; ev dışında ücretli bir işte çalışan kadınların evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesi konusunda eşlerinden daha fazla destek aldıkları bulunmuştur.

Silver (20) tarafından, 1993 yılında ev işi ve ev içi çalışmayı incelemek amacı ile yapılan araştırmada; çalışmayan kadınların çalışan kadınlara oranla daha fazla ev işi yaptıkları ve çocuk bakımına daha fazla zaman ayırdıkları, fakat buna rağmen çalışan kadınlardan daha fazla boş zamanlarının olmadığı ve annelik duygularının da yeterince tatmin olmadığı,

çalışan kadınların erkeklere oranla daha fazla ev işleri ve çocuk bakımıyla uğraştıkları saptanmıştır.

Silver ve Goldscheider (47) tarafından, 1994 yılında esnek zamanlı çalışmanın ev işleri üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılan araştırmada; çalışmayan kadınların ve esnek zamanlı çalışan kadınların ev işlerine daha fazla zaman ayırdıkları ve vardiyalı olarak çalışan kadınların tam zamanlı çalışan kadınlara oranla ev işlerine 2-3 saat daha fazla zaman ayırdıkları belirlenmiştir.

Hersch ve Stratton (26) tarafından, 1994 yılında ev işi, ücretler ve çalışan eşlerde ev işi zamanının dağılımı konusunda yapılan araştırmada; çalışan kadınların ev işlerine haftada ortalama 17 saat ayırdıkları ve çocuk varsa bu zamanın 5 saat arttığı saptanmıştır.

Rindfuss ve Arkadaşları'nın (48) 1996 yılında Amerika'da yaptıkları araştırmada; ailede 6 yaşından küçük çocuğun bulunmasının, çocuk bakımına ayrılan zamanı arttırdığı ve kadının çalışmasının, ev işine ayrılan zamanı azaltırken, çocuk bakımına ayrılan süreyi arttırdığı bulunmuştur.

Hallman'ın (49) 2002 yılında Guatemala şehrinin fakir semtlerinde yaşayan annelerin çalışma hayatları ve kazançlarının çocuk bakımına etkisini belirlemek amacıyla, rasgele yöntemle seçilen 1363 çalışan ve çalışmayan kadın üzerinde yaptığı araştırma bulgularına göre; çocuk bakımı konusunda formal günlük bakım olanaklarının arttırılmasının, kadının çalışma durumunu etkilediği belirlenmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Ailede ev ile ilgili faaliyetlerin yürütülmesi aile yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır. Evle ilgili faaliyetler ailenin temel amaçlarından biri olan mevcut kaynaklarla daha fazla ihtiyaç ve isteği gidererek daha iyi yaŐama koŐullarına ulaŐmada rol oynar.

Bu araştırma, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadının çalıştığı ve çalışmadığı ailelerde;

- Evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin plan yapma durumlarını,
- Evle ilgili faaliyetlerin genellikle kim tarafından yürütüldüğünü ve faaliyetlerin yapılma zamanı ve sıklığını belirlemek,
- Kadınların evle ilgili faaliyetlerin gerektiği Şekilde yapılıp yapılmadığına ilişkin düşüncelerindeki farklılıkları ve benzerlikleri saptamak,
- Araştırma sonuçlarına göre, elde edilen bilgilerden yararlanılarak ailelere, aile ile ilgili çalışmalar yapan kurum ve kuruluşlara yararlı olabilecek önerilerde bulunmak amacı ile planlanıp yürütülmüştür.

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE ÖLÇME ARAÇLARI

Bu araştırma; 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadının çalıştığı ve çalışmadığı ailelerin evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimlerini incelemek, elde edilen bulgulara göre, kadının çalıştığı ve çalışmadığı ailelerde evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimleri konusunda benzerlik ve farklılıkları ortaya çıkarmak amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür.

3.1. Araştırma Bölgesinin Seçimi

Araştırma bölgesi olarak, Ankara ili merkezinde bulunan Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ile Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı seçilmiştir. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıklarının araştırma bölgesi olarak seçilmesinin nedenleri;

- 0-6 yaş döneminde çocuğu olan yeterli sayıda personelin bulunması,
- Araştırmacının uygulamada kolay ulaşabilmesi,
- Daha önce benzer bir çalışmanın yapılmamış olmasıdır.

3.2. Örneklem Yöntemi ve Örnek Seçimi

Araştırmanın örnek seçiminde sırası ile aşağıdaki adımlar izlenmiştir.

Araştırmanın evrenini, Ankara İli merkezinde bulunan tesadüfi yöntemle belirlenen Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığında farklı hizmet sınıflarında görev yapan, 20-40 yaş grubunda yer alan 1365 kadın ve erkek personel oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamına alınacak kadınların belirlenebilmesi için Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Personel Dairesi Başkanlıklarıyla görüşülerek, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan personeli kapsayan bir liste temin edilip edilemeyeceği sorulmuştur. Ancak her iki kurumda da bu bilgileri içeren bir liste olmadığından, 20-40 yaş aralığındaki kadın ve erkek personeli kapsayan listeden yararlanılmıştır. Liste toplam 1365 kişiden oluşmaktadır.

Öncelikle her iki Müsteşarlığın Personel Dairesi Başkanlıklarından alınan 20-40 yaş gurubu kadın ve erkek personelin isim listesi çalıştıkları birimlere göre ayrılmış, daha sonra her birimin personel müdürlüklerinden listedeki kişiler hakkında tek tek bilgi alınmıştır. Evli olmayanlar, çocuğu olmayanlar, çocukları 6 yaşından büyük olanlar, görevlendirme ile şehir dışında bulunanlar, görüşmeyi kabul etmeyenler ve eşi çalışan erkek personelin isimleri listeden çıkarılarak araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. İki Müsteşarlıkta; 127'si çalışan, 61'i çalışmayan olmak üzere toplam 188 kadın ile görüşme yapılmıştır.

Her iki Müsteşarlıkta da görev yapan personelin sayısına ve çalıştıkları birimlere ilişkin bilgiler Tablo 3.1 ve Tablo 3.2'de, her iki Müsteşarlığın personel sayılarına ve görüşme yapılan çalışan ve çalışmayan kadın sayılarına ilişkin bilgiler Tablo 3.3'de, görüşme yapılan kadınların çalışma durumlarına ilişkin bilgiler ise Tablo 3.4'de verilmiştir.

Her iki kurumda çalışan, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan ve görüşmeyi kabul eden kadın personele anket formu iş yerlerinde uygulanmıştır. Görüşmeyi kabul eden erkek personelden eşleri çalışmayanların ev adresleri alınmıştır. Anket formu bu adreslere gidilerek erkek personelin çalışmayan eşlerine yüz yüze yapılan görüşme ile uygulanmıştır.

Tablo 3.1. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nda merkezde çalışan ve görüşme yapılan personelin çalıştıkları birimlere göre dağılımı.

Hazine Müsteşarlığı Birimleri	Toplam Personel Sayısı	20-40 Yaş Grubu Personel Sayısı	Görüşülen Toplam Personel Sayısı	Görüşülen Çalışan Kadın	Görüşülen Çalışmaya n Kadın
Müsteşarlık Makamı	4	1	-	-	-
Hukuk Müşavirliği	16	8	1	1	-
Müsteşarlık Müşavirleri	10	1	-	-	-
Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü	152	79	12	8	4
Kamu İktisadi Teşebbüsleri Genel Müdürlüğü	72	51	7	5	2
Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü	89	69	6	4	2
Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü	78	42	3	3	-
Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü	122	56	8	6	2
Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü	121	79	11	8	3
Banka Kambiyo Genel Müdürlüğü	75	56	5	3	2
Sigortacılık Genel Müdürlüğü	64	44	4	2	2
Personel Dairesi Başkanlığı	73	50	6	4	2
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	288	119	23	10	13
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	8	4	-	-	-
Savunma Uzmanlığı	58	36	4	-	1
Hazine Kontrolörleri Genel Müdürlüğü	92	55	7	7	-
Sigorta Denetleme Kurulu Başkanlığı	69	58	9	5	4
TOPLAM:	1391	808	106	69	37

Tablo 3.2. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı'nda merkezde çalışan ve görüşme yapılan personelin çalıştıkları birimlere göre dağılımı.

Dış Ticaret Müsteşarlığı Birimleri	Toplam Personel Sayısı	20-40 Yaş Grubu Personel Sayısı	Görüşülen Toplam Personel Sayısı	Görüşülen Çalışan Kadın	Görüşülen Çalışmaya n Kadın
İhracat Genel Müdürlüğü	165	85	12	8	4
İthalat Genel Müdürlüğü	133	62	9	7	2
Anlaşmalar Genel Müdürlüğü	97	71	11	9	2
Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü	55	34	6	6	-
Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü	63	29	4	2	2
Standardizasyon Genel Müdürlüğü	80	40	5	3	2
EAD Genel Müdürlüğü	159	75	7	4	3
Hukuk Müşavirliği	19	7	-	-	-
Müsteşarlık Müşavirliği	13	2	-	-	-
Dış Ticaret Kontrolörleri Kurulu	33	27	4	4	-
Personel Dairesi Başkanlığı	71	36	6	2	4
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	251	98	17	12	5
Savunma Uzmanlığı	9	3	1	1	-
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	4	2	-	-	-
Müsteşarlık Makamı	4	1	-	-	-
TOPLAM:	1156	557	82	58	24

Tablo 3.3. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı'nda çalışan ve görüşme yapılan personel sayıları.

	Toplam Personel Sayısı	20-40 Yaş Grubu Personel Sayısı	Görüşülen Toplam Personel Sayısı	Görüşülen Çalışan Kadın	Görüşülen Çalışmayan Kadın
Hazine Müsteşarlığı	1391	808	106	69	37
Dış Ticaret Müsteşarlığı	1156	557	82	58	24
TOPLAM	2547	1365	188	127	61

Tablo 3.4. Kadınların Çalışma Durumlarına Göre Dağılımı

Çalışma Durumu	Sayı	%
Çalışmayan	61	32,4
Çalışan	127	67,6
TOPLAM	188	100.0

Görüşme yapılan 188 kadının %67.6'sı (127 kişi) çalışan, %32,4'ü (61 kişi) ise çalışmayan kadınlardır.

3.3. Araştırmanın Hipotezleri

Bu araştırmanın temelinde aşağıdaki hipotezler yer almaktadır.

H1: Kadınların, evle ilgili yürüttükleri faaliyetlere ilişkin plan yapmalarında çalışma durumları etkili bir faktördür.

- Kadınların, evin temizlik ve bakımı ile ilgili yürüttükleri faaliyetlere ilişkin plan yapmalarında çalışma durumları etkili bir faktördür.
- Kadınların, çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili yürüttükleri faaliyetlere ilişkin plan yapmalarında çalışma durumları etkili bir faktördür.
- Kadınların, alışveriş ile ilgili yürüttükleri faaliyetlere ilişkin plan yapmalarında çalışma durumları etkili bir faktördür.

- d) Kadınların, beslenme ile ilgili yürüttükleri faaliyetlere ilişkin plan yapmalarında çalışma durumları etkili bir faktördür.
- e) Kadınların, evle ilgili tamir işleri ile ilgili yürüttükleri faaliyetlere ilişkin plan yapmalarında çalışma durumları etkili bir faktördür.

H2: Çalışan kadınların ailelerinde evle ilgili faaliyetleri yürüten kişiler, çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık göstermektedir.

- a) Çalışan kadınların ailelerinde evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetleri yürüten kişiler, çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık göstermektedir.
- b) Çalışan kadınların ailelerinde çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetleri yürüten kişiler, çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık göstermektedir.
- c) Çalışan kadınların ailelerinde alışveriş ile ilgili faaliyetleri yürüten kişiler, çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık göstermektedir.
- d) Çalışan kadınların ailelerinde beslenme ile ilgili faaliyetleri yürüten kişiler, çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık göstermektedir.
- e) Çalışan kadınların ailelerinde evle ilgili tamir işleri ile ilgili faaliyetleri yürüten kişiler, çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık göstermektedir.

H3: Evle ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.

- a) Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.
- b) Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.
- c) Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.
- d) Beslenme ile ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.

- e) Evle ilgili tamir işleri ile ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.

H4: Evle ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.

- a) Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.
- b) Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.
- c) Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.
- d) Beslenme ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.
- e) Evle ilgili tamir işleri ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık göstermektedir.

H5: Çalışan ve çalışmayan kadınların, evle ilgili faaliyetlerin gerektiği şekilde yapılmasına ilişkin düşüncelerde farklılık vardır.

- a) Çalışan ve çalışmayan kadınların, evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin gerektiği şekilde yapılmasına ilişkin düşüncelerde farklılık vardır.
- b) Çalışan ve çalışmayan kadınların, çocuk bakımı ve eğitimi ilgili faaliyetlerin gerektiği şekilde yapılmasına ilişkin düşüncelerde farklılık vardır.
- c) Çalışan ve çalışmayan kadınların, alışveriş ile ilgili faaliyetlerin gerektiği şekilde yapılmasına ilişkin düşüncelerde farklılık vardır.
- d) Çalışan ve çalışmayan kadınların, beslenme ile ilgili faaliyetlerin gerektiği şekilde yapılmasına ilişkin düşüncelerde farklılık vardır.
- e) Çalışan ve çalışmayan kadınların, evle ilgili tamir işleri ile ilgili faaliyetlerin gerektiği şekilde yapılmasına ilişkin düşüncelerde farklılık vardır.

3.4. Veri Toplama Yöntem ve Araçları

Araştırma verileri araştırmacı tarafından konu ile ilgili literatürden yararlanılarak geliştirilen anket formuna bağlı kalınarak çalışan ve çalışmayan kadınlar ile yüz yüze yapılan mülakatlar sonucu toplanmıştır.

3.4.1. Anket Formunun Hazırlanması

0-6 yaş döneminde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimlerini incelemek amacıyla bir anket formu geliştirilmiş, formunun hazırlanmasında daha önce yapılmış benzer çalışmalardan yararlanılmıştır (18,25,36,39,50).

Araştırmada kullanılan anket formu 2 bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde; kadının ve erkeğin yaş grupları, kadının ve erkeğin öğrenim durumları, kadınların ailelerinin aylık gelir düzeyleri ve kadınların sahip oldukları altı yaşından küçük çocuk sayısı gibi, aileler hakkında genel bilgileri edinmeyi amaçlayan sorular yer almaktadır.

Bu bölümde yer alan kadınların ailelerinin aylık gelir düzeyini belirlemek amacı ile hazırlanan üçüncü soruda, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından asgari ücret esas alınarak belirlenen gelir grubu aralıkları kullanılmamıştır. Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı personeline özel bir ücret sistemi uygulandığından, gelir düzeyi aralıkları her iki Müsteşarlıktaki en düşük ve en yüksek ücretler temel alınarak oluşturulmuştur.

İkinci Bölümde; kadınların evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimlerini saptamaya yönelik; kadınların evle ilgili faaliyetlerde plan yapma durumları, faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından, ne sıklıkla ve ne zaman yapıldığı ve kadınların faaliyetlerin gerektiği şekilde yapılıp yapılmadığı konusundaki düşüncelerini belirlemeyi amaçlayan sorular bulunmaktadır.

3.4.2. Anket Formunun Uygulanması

Anket formunun işlerliğini saptamak amacıyla, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan 25 çalışan ve çalışmayan kadına ulaşarak bir ön çalışma yapılmıştır. Bu ön çalışma sonucunda anket formunda aksayan hususlar saptanıp düzeltilmiş ve araştırmada kullanılan anket formu düzenlenmiştir.

Anket formunun uygulaması 3 Ocak 2005 - 30 Mart 2005 tarihleri arasında araştırmacı tarafından geliştirilen anket formuna bağlı kalınarak kadınlarla yüz yüze yapılan görüşmeler sonucu gerçekleştirilmiştir.

3.5. Verilerin Değerlendirilmesi ve Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler "SPSS For Windows 11.5" yazılımı ile araştırmacı tarafından bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Veriler önce herhangi bir açıklayıcı değişkene bağlı kalmaksızın analize tabi tutulmuş ve toplam kadın sayısı esas alınarak her bir soru için mutlak ve yüzde değerleri gösteren frekans tabloları hazırlanmıştır. Daha sonra çalışma durumu esas alınarak her bir soru için çapraz tablolar hazırlanmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin önemlilik testleri için Ki-Kare analizi uygulanmıştır. 2x2 düzenindeki tablolarda beklenen değer 5'ten küçük bulunduğu durumlarda Fisher's Exact Testi uygulanmış ve bu teste ait "p" değeri verilmiştir. Ki-Kare ve Fisher's Exact Testi uygulanamayan veriler için hipotezlerin test edilmesi mümkün olmamıştır.

4. BULGULAR

4.1. Kadınlar Hakkında Genel Bilgiler

Bu bölümde; kadının ve erkeğin yaş grupları, öğrenim durumları, ailenin aylık gelir düzeyi ve kadınların sahip olduğu 6 yaşından küçük çocuk sayısı gibi kadınlar ile ilgili genel bilgiler incelenmiştir.

4.1.1. Kadınların Yaş Grubu

Araştırma kapsamına alınan kadınların; %62,8'inin 26-30, %28,2'sinin 31-35 yaş grubunda yer aldığı, 36 yaş ve üzeri yaş grubunda yer alanların (%1,6) oranının ise oldukça düşük olduğu bulunmuştur (Tablo 4.1).

26-30 yaş grubunda yer alan çalışan kadınların (%68,5) oranının çalışmayanlardan (%50,8), 20-25 ve 31-35 yaş grubunda yer alan çalışmayan kadınların oranının ise çalışanlardan yüksek olduğu belirlenmiştir. (20-25 yaş grubu; çalışan kadın (%4,7), çalışmayan kadın (%13,1), 31-35 yaş grubu çalışan kadın (%24,4), çalışmayan kadın (%36,1)) (Tablo 4.1).

Yapılan istatistiksel incelemede kadınların yaş grupları ile çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemsiz olduğu bulunmuştur ($p > 0,05$) (Tablo 4.1).

Tablo 4.1. Kadınların yaş grubu ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Çalışma Durumu	Yaş Grupları									
	20-25		26-30		31-35		36 yaş ve üzeri		Toplam	
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
Çalışıyor	6	4,7	87	68,5	31	24,4	3	2,4	127	100,0
Çalışmıyor	8	13,1	31	50,8	22	36,1	–	–	61	100,0
Toplam	14	7,4	118	62,8	53	28,2	3	1,6	188	100,0
$\chi^2 = 9,986$ $p > 0,05$										

4.1.2. Erkeklerin Yaş Grubu

Araştırma kapsamına alınan kadınların eşlerinin; %72,9'u 31-35, %15,4'ü 26-30, %8,5'i 36 yaş ve üzeri, %3,2'si de 20-25 grubunda yer almaktadır (Tablo 4.2).

Tablo 4.2. Erkeklerin yaş gruplarına göre dağılımı.

Yaş Grupları	Sayı	%
20-25	6	3,2
26-30	29	15,4
31-35	137	72,9
36 yaş ve üzeri	16	8,5
Toplam	188	100,0

4.1.3. Kadınların Öğrenim Durumu

Araştırma kapsamına alınan kadınların; %50,5'i üniversite ve üzeri, %46,8'i lise, %2,7'si de ortaokul öğrenimi görmüştür (Tablo 4.3)

Konu kadınların çalışma durumuna göre incelendiğinde; çalışan kadınlar arasında üniversite ve üzeri öğrenim görmüş olan kadınların oranı (%70,1) çalışmayanlardan (%9,8), çalışmayan kadınlar arasında ise lise öğrenimi görmüş olanların (%82,0) oranının çalışanlardan (%29,9) yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 4.3).

Kadının öğrenim durumu ile çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da anlamlı olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$) (Tablo 4.3).

Tablo 4.3. Kadınların öğrenim ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Çalışma Durumu	Öğrenim Durumu							
	Ortaokul		Lise		Üniversite ve üzeri		Toplam	
	S	%	S	%	S	%	S	%
Çalışıyor	-	-	38	29,9	89	70,1	127	100,0
Çalışmıyor	5	8,2	50	82,0	6	9,8	61	100,0
Toplam	5	2,7	88	46,8	95	50,5	188	100,0
$\chi^2 = 71,841 \quad p < 0,05$								

4.1.4. Erkeklerin Öğrenim Durumu

Araştırma kapsamına alınan kadınların eşlerinin %67,0'si üniversite ve üzeri, %31,9'u ise lise öğrenimi görmüştür (Tablo 4.4).

Tablo 4.4. Erkeklerin eğitim durumuna göre dağılımı.

Eğitim Durumu	Sayı	%
Ortaokul	2	1,1
Lise	60	31,9
Üniversite ve üzeri	126	67,0
Toplam	188	100,0

4.1.5. Kadınların Ailelerinin Aylık Geliri

Araştırmaya katılan kadınların hemen hemen yarısının (%48,4) ailelerinin aylık gelir düzeyinin 1.900YTL ve üzeri, %29,8'inin 1.500-1.800YTL, %17,0'sinin 1.100-1.400YTL, %4,8'inin de 700-1000YTL arasında olduğu görülmüştür (Tablo 4.5)

Kadınların ailelerinin aylık gelir düzeyi kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; çalışan kadınların ailelerinde aylık gelir düzeyi 1.900 YTL ve üzerinde olanların oranının (%69,3) çalışmayanlardan (%4,9), çalışmayan kadınların ailelerinde ise 1.100-1.400YTL aylık geliri olanların oranının (%49,2), çalışanlardan (%1,6) yüksek olduğu bulunmuştur (Tablo 4.5).

Ailelerin aylık gelir düzeyi ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da önemli olduğu saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 4.5).

Tablo 4.5. Ailelerin aylık gelir düzeyi ve kadınların çalışma durumuna göre dağılımı.

Çalışma Durumu	Ailenin Aylık Gelir Düzeyi									
	700 -1000 YTL		1.100 - 1.400 YTL		1.500-1.800 YTL		1.900 ve üzeri YTL		Toplam	
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
Çalışıyor	-	-	2	1,6	37	29,1	88	69,3	127	100,0
Çalışmıyor	9	14,8	30	49,2	19	31,1	3	4,9	61	100,0
Toplam	9	4,8	32	17,0	56	29,8	91	48,4	188	100,0
$\chi^2= 108,937 \quad P<0,05$										

4.1.6. Kadınların Sahip Oldukları 6 Yaşından Küçük Çocuk Sayısı

Araştırma kapsamına alınan kadınların; çoğu (%94.7) bir, % 5.3'ü ise iki tane 6 yaşından küçük çocuğa sahiptirler (Tablo 4.6).

Tablo 4.6. Kadınların sahip oldukları 6 yaşından küçük çocuk sayısına göre dağılımı.

6 Yaşından Küçük Çocuk Sayısı	Sayı	%
1	178	94,7
2	10	5,3
Toplam	188	100,0

4.2. Kadınların Evle İlgili Faaliyetleri Yürütme Biçimlerine İlişkin Bilgiler

Bu bölümde kadınların evle ilgili faaliyetleri yürütme biçimlerine ilişkin bilgiler verilmektedir. Evle ilgili faaliyetlerle ilgili olarak plan yapma durumları, evle ilgili faaliyetlerin genellikle kim tarafından, ne sıklıkla ve ne zaman yapıldığı; kadınların bu faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri incelenmiştir.

4.2.1. Kadınların Evle İlgili Faaliyetlerle İlgili Olarak Plan Yapma Durumu

Araştırma kapsamına alınan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ev ile ilgili faaliyetlere ilişkin plan yapma durumları incelendiğinde; evin temizlik ve bakımı (%77,1), çocuk bakımı ve eğitimi (%84,0), alışveriş (%93,6) ve beslenme (%73,9) faaliyetleri plan yapan kadınların oranının yapmayanlardan, evle ilgili tamir işleri (%67,0) ile ilgili olarak ise plan yapmayan kadınların oranının yapanlardan yüksek olduğu görülmüştür (Tablo 4.7).

Kadınların çalışma durumu dikkate alındığında; evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlere ilişkin çalışan kadınların tamamına yakınının (%93,7) plan yaptığı ve plan yapan çalışan kadınların oranının çalışmayanlardan (%42,6) yüksek olduğu bulunmuştur. Çalışmayan kadınlar arasında plan yapmadıklarını belirtenlerin oranının (%57,4) da çalışanlardan (%6,3) yüksek olduğu bulunmuştur. Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda; evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlere ilişkin plan yapma durumu ile çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemli olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$)(Tablo 4.7).

Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetler söz konusu olduğunda; bu faaliyetlere ilişkin plan yapan çalışan kadınların oranının (%91,3), çalışmayanlardan (%68,9) fazla olduğu saptanmıştır. Nitekim yapılan istatistiksel değerlendirmede de kadının çalışma durumu ile çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlere ilişkin plan yapma arasındaki ilişkinin önemli olduğu görülmüştür ($p<0,05$)(Tablo 11).

Alışveriş ile ilgili faaliyetlerde; çalışan kadınların plan yapma oranının (%97,6) çalışmayanlardan (%85,2) fazla olduğu saptanmıştır. Kadının çalışma ve alışveriş ile ilgili faaliyetlerde plan yapma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$)(Tablo 4.7).

Beslenme ile ilgili faaliyetlere ilişkin plan yapma durumu incelendiğinde; çalışan kadınların plan yapma oranının (%87,4) çalışmayanlardan (%45,9) yüksek olduğu belirlenmiştir. Yapılan istatistiksel

inceleme sonucunda kadının çalışma durumu ile beslenme ile ilgili faaliyetlere ilişkin plan yapma durumu arasındaki ilişkinin önemli olduğu görülmüştür ($p<0,05$)(Tablo 4.7).

Evle ilgili tamir işlerine ilişkin faaliyetlerde; çalışan kadınlar %55,1 oranında, çalışmayan kadınlar ise %91,8 oranında plan yapmadıklarını belirtmişlerdir. Plan yaptıklarını belirten çalışan kadınların oranının (%44,9), çalışmayanlardan (%8,2) yüksek olduğu bulunmuştur. Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda da kadının çalışma durumu ile evle ilgili tamir işlerine ilişkin plan yapma durumu arasındaki ilişkinin önemli olduğu saptanmıştır ($p<0,05$)(Tablo 4.7).

Tablo 4.7. Kadınların evle ilgili faaliyetlere ilişkin plan yapma ve çalışma durumlarına göre dağılımı.

Faaliyetler		Evle İlgili Faaliyetlere İlişkin Plan Yapma Durumu						x ² Analiz Sonuçları
		Evet		Hayır		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	
Evin Temizlik ve Bakımı	Çalışıyor	119	93,7	8	6,3	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	26	42,6	35	57,4	61	100,0	
	Toplam	145	77,1	43	22,9	188	100,0	
Çocuk Bakımı ve Eğitimi	Çalışıyor	116	91,3	11	8,7	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	42	68,9	19	31,1	61	100,0	
	Toplam	158	84,0	30	16,0	188	100,0	
Alışveriş	Çalışıyor	124	97,6	3	2,4	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	52	85,2	9	14,8	61	100,0	
	Toplam	176	93,6	12	6,4	188	100,0	
Beslenme	Çalışıyor	111	87,4	16	12,6	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	28	45,9	33	54,1	61	100,0	
	Toplam	139	73,9	49	26,1	188	100,0	
Evle İlgili Tamir İşleri	Çalışıyor	57	44,9	70	55,1	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	5	8,2	56	91,8	61	100,0	
	Toplam	62	33,0	126	67,0	188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

4.2.2. Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde, evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerin genellikle “kadın” tarafından yapılma oranının ilk sırada yer aldığı, bunu çamaşırların onarılması (%22,9 ücretli yardımcı) faaliyeti dışında kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapma oranının izlediği saptanmıştır (Evin süpürülmesi: kadın (%71,3), birlikte (%23,4); evin silinmesi: kadın (%90,4), birlikte (%4,8); tozların alınması: kadın (%82,4), birlikte (%13,3); evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni: kadın (%65,4), birlikte (%29,3); evin genel düzeni: kadın (%72,9), birlikte (%25,5); bulaşıkların elde yıkanması: kadın (%82,2), birlikte (%12,8); bulaşıkların makinede yıkanması: kadın (%76,1), birlikte (%20,2); bulaşıkların kaldırılması: kadın (%73,4), birlikte (%22,3); çamaşırların elde yıkanması: kadın (%95,2), birlikte (%4,8); çamaşırların makinede yıkanması: kadın (%75,5), birlikte (%24,5); çamaşırların asılması: kadın (%96,8), birlikte (%3,2); çamaşırların toplanması: kadın (%89,4), birlikte (%10,1); çamaşırların ütülenmesi: kadın (%90,4), birlikte (%8,0)) Evin süpürülmesi ve evin silinmesi faaliyetlerinin yürütülmesinde eşit oranda (%4,8) “ücretli yardımcı” dan yararlandığı görülmektedir (Tablo 4.8).

Evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen tüm faaliyetlerin çalışmayan kadınların ailelerinde genellikle “kadın” tarafından yapılma oranının, çalışan kadınların ailelerinden yüksek olduğu bulunmuştur (Evin süpürülmesi: çalışan (%59,1), çalışmayan (%96,7); evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni: çalışan (%52,8), çalışmayan (%91,8); evin genel düzeni: çalışan (%64,6), çalışmayan (%90,2); bulaşıkların makinede yıkanması: çalışan (%70,9), çalışmayan (%98,1); çamaşırların makinede yıkanması: çalışan (%67,7), çalışmayan (%91,8); çamaşırların ütülenmesi: çalışan (%86,6), çalışmayan (%98,4); çamaşırların onarılması: çalışan (%65,4), çalışmayan (%90,2)). Çalışmayan kadınların ailelerinde evin silinmesi, tozların alınması, bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların elde

yıkanması, çamaşırların asılması, çamaşırların toplanması faaliyetleri tamamiyle (%100) “kadın” tarafından yapılmaktadır (Tablo 4.8).

Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerden evin süpürülmesi (çalışan %33,1, çalışmayan %3,3), evin dolap ve çekmecelerinin düzeni (çalışan %40,2, çalışmayan %6,6), evin genel düzeni (çalışan %33,1, çalışmayan %9,8), bulaşıkların makinede yıkanması (çalışan %29,1, çalışmayan %1,9), çamaşırların makinede yıkanması (çalışan %32,3, çalışmayan %8,2), çamaşırların ütülenmesi (çalışan %11,0, çalışmayan %1,6) faaliyetlerinin eşler tarafından “birlikte” yapılma oranı çalışan kadınların ailelerinde çalışmayanlardan yüksektir. Evin süpürülmesi (%7,1), evin silinmesi (%7,1), tozların alınması (%0,8) ve çamaşırların ütülenmesi (%0,8) faaliyetlerinin yapılmasında yalnızca çalışan kadınların, çamaşırların onarılması faaliyetinde ise hem çalışan (%29,1), hem de çalışmayan (%9,8) kadınların “ücretli yardımcı” dan yararlandıkları saptanmıştır (Tablo 4.8).

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda; evin süpürülmesi, evin silinmesi, evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, evin genel düzeni, bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların makinede yıkanması, çamaşırların makinede yıkanması ve çamaşırların toplanması faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemli olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların elde yıkanması ve çamaşırların asılması faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin ise istatistiksel açıdan önemsiz olduğu belirlenmiştir ($p > 0,05$) (Tablo 4.8).

Tablo 4.8. Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığı ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı										x ² Analiz Sonuçları
		Kadın		Erkek		Birlikte		Ücretli Yardımcı		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Evin Süpürülmesi	Çalışıyor	75	59,1	1	8	42	33,1	9	7,1	127	100,0	x ² =36,832 P<0,05
	Çalışmıyor	59	96,7			2	3,3			61	100,0	
	Toplam	134	71,3	1	0,5	44	23,4	9	4,8	188	100,0	
Evin Silinmesi	Çalışıyor	109	85,8			9	7,1	9	7,1	127	100,0	x ² =15,021 P<0,05
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	170	90,4			9	4,8	9	4,8	188	100,0	
Tozların Alınması	Çalışıyor	94	74,0	7	5,5	25	19,7	1	0,8	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	155	82,4	7	3,7	25	13,3	1	0,5	188	100,0	
Evdeki Dolap ve Çekmecelerin Düzeni	Çalışıyor	67	52,8	9	7,1	51	40,2			127	100,0	x ² =27,804 P<0,05
	Çalışmıyor	56	91,8	1	1,6	4	6,6			61	100,0	
	Toplam	123	65,4	10	5,3	55	29,3			188	100,0	
Evin Genel Düzeni	Çalışıyor	82	64,6	3	2,4	42	33,1			127	100,0	x ² =16,216 P<0,05
	Çalışmıyor	55	90,2			6	9,8			61	100,0	
	Toplam	137	72,9	3	1,6	48	25,5			188	100,0	
Bulaşıkların Elde Yıkınması	Çalışıyor	103	81,1			24	18,9			127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	164	82,2			24	12,8			188	100,0	
Bulaşıkların Makinede Yıkınması ***	Çalışıyor	90	70,9			37	29,1			127	100,0	x ² =17,002 P<0,05
	Çalışmıyor	53	98,1			1	1,9			54	100,0	
	Toplam	143	79,0			38	21,0			181	100,0	
Bulaşıkların Kaldırılması	Çalışıyor	77	60,6	8	6,3	42	33,1			127	100,0	x ² =32,717 P>0,05
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	138	73,4	8	4,3	42	22,3			188	100,0	
Çamaşırların Elde Yıkınması	Çalışıyor	118	92,9			9	7,1			127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	179	95,2			9	4,8			188	100,0	
Çamaşırların Makinede Yıkınması	Çalışıyor	86	67,7			41	32,3			127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	56	91,8			5	8,2			61	100,0	
	Toplam	142	75,5			46	24,5			188	100,0	
Çamaşırların Asılması	Çalışıyor	121	95,3			6	4,7			127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	182	96,8			6	3,2			188	100,0	
Çamaşırların Toplanması	Çalışıyor	107	84,3	1	0,8	19	15,0			127	100,0	x ² =16,812 P<0,05
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	168	89,4	1	0,5	19	10,1			188	100,0	
Çamaşırların Ütülenmesi	Çalışıyor	110	86,6	2	1,6	14	11,0	1	0,8	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	60	98,4			1	1,6			61	100,0	
	Toplam	170	90,4	2	1,1	15	8,0	1	0,5	188	100,0	
Çamaşırların Onarılması	Çalışıyor	83	65,4	2	1,6	5	3,9	37	29,1	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	55	90,2					6	9,8	61	100,0	
	Toplam	138	73,4	2	1,1	5	2,7	43	22,9	188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

***Araştırmaya katılan çalışmayan kadınlardan 7 tanesi bulaşık makinesi kullanmamaktadır.

4.2.3. Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

Araştırma kapsamına alınan ailelerde; çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin çoğunun, (çocukla oyun oynanması (%53,7), sağlığıyla ilgilenilmesi (%92,6), aşılarının yaptırılması (%61,7), kreş ve ya anaokuluna götürülmesi (%57,5), kreş ve ya anaokulundan alınması (%67,7)) genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte”, çocuğun beslenmesi (%72,3) ve çocuğun giydirilmesi (%67,6) faaliyetlerinin “kadın”, çocuğun ilaçlarının alınması (%56,9) faaliyetinin ise genellikle “erkek” tarafından yapıldığı belirlenmiştir (Tablo 4.9).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranının, çalışan kadınların ailelerinde daha yüksek olduğu bulunmuştur. (Çocuğun beslenmesi (çalışan %33,9, çalışmayan % 8,2), çocuğun giydirilmesi (çalışan %45,7, çalışmayan %3,3), çocukla oyun oynanması (çalışan %56,7, çalışmayan %47,5), sağlığıyla ilgilenilmesi (hastalanınca bakmak) (çalışan %96,1, çalışmayan %85,2), aşılarının yaptırılması (çalışan %76,4, çalışmayan %31,1), kreş ve ya anaokulundan alınması (çalışan %58,5, çalışmayan %44,4), kreş ve ya anaokuluna götürülmesi (çalışan %69,5, çalışmayan %44,4)) (Tablo 4.9).

Çocuğun beslenmesi ve çocuğun giydirilmesi faaliyetlerinin hem çalışan hem de çalışmayan kadınların ailelerinde genellikle “kadın” tarafından yapılma oranı yüksek olmakla birlikte bu oranın, çalışmayan kadınların ailelerinde çalışan kadınlara göre yüksek olduğu görülmüştür. Çocuğun beslenmesi (çalışan %63,0, çalışmayan %91,8), çocuğun giydirilmesi (çalışan %53,5, çalışmayan %96,7) (Tablo 4.9).

Çocuğun aşılarının yaptırılması faaliyetinin çalışan kadınların ailelerinde genellikle “birlikte” (çalışan %76,4, çalışmayan %31,1), çalışmayan kadınların ailelerinde ise “kadın” tarafından (çalışan %15,7, çalışmayan %55,7), ilaçların alınması faaliyetinin çalışan kadınların ailelerinde “birlikte” (çalışan %48,8, çalışmayan %21,3), çalışmayan

kadınların ailelerinde genellikle “erkek” (çalışan %47,2, çalışmayan %77,0) tarafından yapıma oranının yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 4.9).

Çocuğun bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetler ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak analiz edildiğinde; çocuğun giydirilmesi, ilaçlarının alınması ve aşılarının yaptırılması faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan önemli ($p<0,05$); çocukla oyun oynanması, kreş ve ya anaokuluna götürülmesi ve alınması faaliyetlerinin ise istatistiksel açıdan önemsiz olduğu belirlenmiştir ($p>0,05$) (Tablo 4.9).

Tablo 4.9. Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığı ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı										x ² Analiz Sonuçları
		Kadın		Erkek		Birlikte		Ücretli Yardımcı		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Çocuğun Beslenmesi	Çalışıyor	80	63,0	2	1,6	43	33,9	2	1,6	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	56	91,8			5	8,2			61	100,0	
	Toplam	136	72,3	2	1,1	48	25,5	2	1,1	188	100,0	
Çocuğun Giydirilmesi	Çalışıyor	68	53,5			58	45,7	1	0,8	127	100,0	x ² =43,994 P<0,05
	Çalışmıyor	59	96,7			2	3,3			61	100,0	
	Toplam	127	67,6			60	31,9	1	0,5	188	100,0	
Çocukla Oyun Oynanması	Çalışıyor	13	10,2	38	29,9	72	56,7	4	3,1	127	100,0	x ² =5,308 P>0,05
	Çalışmıyor	7	11,5	25	41,0	29	47,5			61	100,0	
	Toplam	20	10,6	63	33,5	101	53,7	4	2,1	188	100,0	
Sağlığıyla İlgilenilmesi	Çalışıyor	5	3,9			122	96,1			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	6	9,8	3	4,9	52	85,2			61	100,0	
	Toplam	11	5,9	3	1,6	174	92,6			188	100,0	
İlaçlarının Alınması	Çalışıyor	5	3,9	60	47,2	62	48,8			127	100,0	x ² =15,625 P<0,05
	Çalışmıyor	1	1,6	47	77,0	13	21,3			61	100,0	
	Toplam	6	3,2	107	56,9	75	39,9			188	100,0	
Aşılarının Yaptırılması	Çalışıyor	20	15,7	10	7,9	97	76,4			127	100,0	x ² =37,787 P<0,05
	Çalışmıyor	34	55,7	8	13,1	19	31,1			61	100,0	
	Toplam	54	28,7	18	9,6	116	61,7			188	100,0	
Kreş veya Anaokulundan Alınması **	Çalışıyor	21	17,8	28	23,7	69	58,5			118	100,0	x ² =0,680 P>0,05
	Çalışmıyor	2	22,2	3	33,3	4	44,4			9	100,0	
	Toplam	23	18,1	31	24,4	73	57,5			127	100,0	
Kreş veya Anaokuluna Götürülmesi **	Çalışıyor	20	16,9	16	13,6	82	69,5			118	100,0	x ² =4580 P>0,05
	Çalışmıyor	1	11,1	4	44,4	4	44,4			9	100,0	
	Toplam	21	16,5	20	15,7	86	67,7			127	100,0	

** Kreş ve ya Anaokuluna gidenlerin sayısı çalışan kadınlarda 118, çalışmayan kadınlarda 9 olmak üzere toplam 127 kişidir.

4.2.4. Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde alışveriş ile ilgili faaliyetlerden; yiyecek maddelerinin satın alınması (%60,1), dayanıklı tüketim mallarının satın alınması (%58,5), giyim eşyalarının satın alınması (%62,8) genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte”; temizlik maddelerinin satın alınması genellikle “kadın” (%48,4), bütçenin planlanması faaliyetinin ise genellikle “erkek” (%43,6) tarafından yapılma oranının yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 4.10).

Kadının çalışma durumu dikkate alındığında; alışveriş ile ilgili faaliyetlerden, yiyecek maddelerinin (çalışan %18,1, çalışmayan %14,8) ve giyim eşyalarının (çalışan %36,2, çalışmayan %26,2) satın alınması faaliyetinin kadının çalıştığı ailelerde “kadın” tarafından yapılma oranının, çalışmadığı ailelerden yüksek olduğu bulunmuştur. Temizlik maddelerinin satın alınması (çalışan %52,0, çalışmayan %37,7), dayanıklı tüketim mallarının satın alınması (çalışan %66,1, çalışmayan %42,6) ve bütçenin planlanması (çalışan %51,2, çalışmayan %24,6) faaliyetlerinin ise çalışan kadınların ailelerinde kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranının yine çalışmayan kadınların aillerinden yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.10).

Alışveriş ilgili faaliyetler ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak analiz edildiğinde; bu faaliyetlerden yiyecek maddelerinin ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan önemsiz ($p>0,05$); temizlik maddelerinin, dayanıklı tüketim mallarının satın alınması ve bütçenin planlanması faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan önemli olduğu saptanmıştır ($p<0,05$)(Tablo 4.10).

Tablo 4.10. Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı								x ² Analiz Sonuçları
		Kadın		Erkek		Birlikte		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	
Yiyecek Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor	23	18,1	27	21,3	77	60,6	127	100,0	x ² =0,735 P>0,05
	Çalışmıyor	9	14,8	16	26,2	36	59,0	61	100,0	
	Toplam	32	17,0	43	22,9	113	60,1	188	100,0	
Temizlik Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor	54	42,5	7	5,5	66	52,0	127	100,0	x ² =6,023 P<0,05
	Çalışmıyor	37	60,7	1	1,6	23	37,7	61	100,0	
	Toplam	91	48,4	8	4,3	89	47,3	188	100,0	
Dayanıklı Tüketim Mallarının Satın Alınması	Çalışıyor	4	3,1	39	30,7	84	66,1	127	100,0	x ² =9,694 P<0,05
	Çalışmıyor	2	3,3	33	54,1	26	42,6	61	100,0	
	Toplam	6	3,2	72	38,3	110	58,5	188	100,0	
Giyim Eşyalarının Satın Alınması	Çalışıyor	46	36,2	7	5,5	74	58,3	127	100,0	x ² =3,961 P>0,05
	Çalışmıyor	16	26,2	1	1,6	44	72,1	61	100,0	
	Toplam	62	33,0	8	4,3	118	62,8	188	100,0	
Bütçenin Planlanması	Çalışıyor	21	16,5	41	32,3	65	51,2	127	100,0	x ² =20,446 P<0,05
	Çalışmıyor	5	8,2	41	67,2	15	24,6	61	100,0	
	Toplam	26	13,8	82	43,6	80	42,6	188	100,0	

4.2.5. Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde, beslenme ile ilgili faaliyetlerin tamamında genellikle “kadın” tarafından yapılma oranının ilk sırada yer aldığı, bunu kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapma oranının izlediği belirlenmiştir (yiyeceklerin temizlenmesi (kadın %84,6, birlikte %15,4), yiyeceklerin hazırlanması (kadın %83,5, birlikte %16,0), yiyeceklerin pişirilmesi (kadın %78,7, birlikte %20,7), sofranın kurulması (kadın %67,6, birlikte %31,9), sofranın kaldırılması (kadın %70,2, birlikte %29,8)) (Tablo 4.11).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; beslenme ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tamamında çalışmayan kadınların ailelerinde evde genellikle “kadın” tarafından yapılma oranının çalışan kadınların ailelerinden yüksek olduğu saptanmıştır. (yiyeceklerin temizlenmesi (çalışan %78,7, çalışmayan %96,7) yiyeceklerin pişirilmesi (çalışan %69,3, çalışmayan %98,4), sofranın kurulması (çalışan %53,5, çalışmayan %96,7)) (Tablo 4.11).

Beslenme ile ilgili faaliyetlerden, yiyeceklerin temizlenmesi (çalışan %21,3, çalışmayan %3,3), yiyeceklerin pişirilmesi (çalışan %29,9, çalışmayan %1,6) ve sofranın kurulması (çalışan %45,7, çalışmayan %3,3) faaliyetlerinin çalışan kadınların ailelerinde genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte” yürütülme oranın çalışmayan kadınların ailelerinden fazla olduğu bulunmuştur. Yiyeceklerin hazırlanması (çalışan %23,6) ve sofranın kaldırılması (çalışan %44,1) faaliyetlerinin kadının çalışmadığı ailelerde kadın ve erkek tarafından “birlikte” gerçekleştirilmediği belirlenmiştir. Çalışan kadınların ailelerinde yiyeceklerin pişirilmesi (%0,8) ve sofranın kurulması (%0,8) faaliyetlerine oldukça düşük oranlarda erkeklerin de katıldığı saptanmıştır (Tablo 4.11).

Beslenme ile ilgili belirtilen faaliyetleri evde genellikle yürüten kişi ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişki yapılan istatistiksel inceleme sonucunda da önemli bulunmuştur ($p<0,05$)(Tablo 4.11).

Tablo 4.11. Beslenme ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından Yapıldığına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı										x ² Analiz Sonuçları
		Kadın		Erkek		Birlikte		Ücretli Yardımcı		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Yiyeceklerin Temizlenmesi	Çalışıyor	100	78,7			27	21,3			127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	59	96,7			2	3,3			61	100,0	
	Toplam	159	84,6			29	15,4			188	100,0	
Yiyeceklerin Hazırlanması	Çalışıyor	96	75,6			30	23,6	1	0,8	127	100,0	x ² =27,172 P<0,05
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	157	83,5			30	16,0	1	0,5	188	100,0	
Yiyeceklerin Pişirilmesi	Çalışıyor	88	69,3	1	0,8	38	29,9			127	100,0	x ² =27,809 P<0,05
	Çalışmıyor	60	98,4			1	1,6			61	100,0	
	Toplam	148	78,7	1	0,5	39	20,7			188	100,0	
Sofranın Kurulması	Çalışıyor	68	53,5	1	0,8	58	45,7			127	100,0	x ² =43,994 P<0,05
	Çalışmıyor	59	96,7			2	3,3			61	100,0	
	Toplam	127	67,6	1	0,5	60	31,9			188	100,0	
Sofranın Kaldırılması	Çalışıyor	71	55,9			56	44,1			127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	132	70,2			56	29,8			188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

4.2.6. Evle İlgili Tamir İşlerinin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

Araştırma kapsamına alınan ailelerde hem büyük tamir işleri hem de küçük tamir işlerinin genellikle "erkek" tarafından yapılma oranının ilk sırada yer aldığı, bunu ikinci sırada "ücretli yardımcı"nın izlediği saptanmıştır (büyük tamir işleri (erkek %64,4, ücretli yardımcı %34,6), küçük tamir işleri (erkek %80,3, ücretli yardımcı %16,0)) (Tablo 4.12).

Çalışan kadınların ailelerinde evle ilgili gerek büyük (çalışan %43,3, çalışmayan %16,4) gerekse küçük tamir işlerinin (çalışan %20,5, çalışmayan %6,6) genellikle "ücretli yardımcı" tarafından yapılma oranının çalışmayan kadınların ailelerinden yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.12).

Tablo 4.12. Evle ilgili tamir işlerinin evde genellikle kim tarafından yapıldığına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı										x ² Analiz Sonuçları
		Kadın		Erkek		Birlikte		Ücretli Yardımcı		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Büyük Tamir İşleri	Çalışıyor			72	56,7			55	43,3	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	1	1,6	49	80,3	1	1,6	10	16,4	61	100,0	
	Toplam	1	0,5	121	64,4	1	0,5	65	34,6	188	100,0	
Küçük Tamir İşleri	Çalışıyor	2	1,6	99	78,0			26	20,5	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor			52	85,2	5	8,2	4	6,6	61	100,0	
	Toplam	2	1,1	151	80,3	5	2,7	30	16,0	188	100,0	

4.2.7. Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlardan, evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetleri genellikle haftasonunu (cumartesi-Pazar) yapanların oranının fazla olduğu, bunu faaliyetleri "hergün" yapanların oranının izlediği belirlenmiştir. (Evin süpürülmesi (cumartesi %44,7, hergün %28,7), evin silinmesi (cumartesi %44,7, hergün %27,1) tozların alınması (cumartesi %49,5, hergün %22,9), evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni (ayda bir %36,2, 15 günde bir %20,7), evin genel düzeni (hergün %58,0, cumartesi %21,8), bulaşıkların elde yıkanması (hergün %36,7, pazar %28,7), bulaşıkların makinede yıkanması (gerektiği zaman %40,3, cumartesi %31,5), bulaşıkların kaldırılması (hergün %54,3, gerektiği zaman %36,2), çamaşırların elde yıkanması (ayda bir %29,3, cumartesi %20,2), çamaşırların makinede yıkanması (cumartesi %45,7, pazar %37,2), çamaşırların asılması (pazar %50,5, cumartesi %44,7), çamaşırların toplanması (pazar %50,5, cumartesi %44,7), çamaşırların ütülenmesi (pazar %52,1, cumartesi %25,5), çamaşırların onarılması (pazar %38,8, ayda bir %27,1)) (Tablo 4.13).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin çalışan kadınlarda genellikle haftasonunda (cumartesi-Pazar) yapanların oranının, çalışmayan kadınlar arasında ise “hergün” yapanların oranının yüksek olduğu saptanmıştır (evin süpürülmesi (çalışan %62,2 cumartesi, çalışmayan %83,6 hergün), evin silinmesi (çalışan %59,8 cumartesi, çalışmayan %77,0 hergün), tozların alınması (çalışan %63,8 cumartesi, çalışmayan %65,6 hergün), bulaşıkların elde yıkanması (çalışan %38,6 pazar, çalışmayan %85,2 hergün), bulaşıkların kaldırılması (çalışan %52,0 gerektiği zaman, çalışmayan %82,0 hergün))(Tablo 4.13).

Evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni ve çamaşırların elde yıkanması faaliyetlerinin çalışan kadınların ailelerinde “ayda bir”, çalışmayan kadınların ailelerinde ise “haftasonu”; bulaşıkların makinede yıkanmasında çalışan kadınların ailelerinde “gerektiği zaman”, çalışmayan kadınların ailelerinde “cumartesi”; evin genel düzeni faaliyeti ise hem çalışan, hem de çalışmayan kadınların ailelerinde “hergün” yapıldığı belirlenmiştir (Evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni (çalışan %52,0 ayda bir, çalışmayan %34,4 Pazar), çamaşırların elde yıkanması (çalışan %42,5 ayda bir, çalışmayan %54,1 cumartesi), bulaşıkların makinede yıkanması (çalışan %50,4 gerektiği zaman, çalışmayan %42,6 cumartesi), evin genel düzeni (çalışan %55,9 hergün, çalışmayan %62,3 hergün)) (Tablo 4.13).

Çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların asılması ve çamaşırların toplanması faaliyetlerinde çalışan kadınların “Pazar”, çalışmayan kadınların ise “cumartesi” gününü tercih ettikleri görülmüştür (çamaşırların makinede yıkanması (çalışan %45,7 pazar, çalışmayan %72,1 cumartesi), çamaşırların asılması (çalışan %62,2 pazar, çalışmayan %63,9 cumartesi), çamaşırların toplanması (çalışan %62,2 pazar, çalışmayan %63,9)) (Tablo 4.13).

Çamaşırların ütülenmesi (çalışan %47,2, çalışmayan %62,3) ve çamaşırların onarılması (çalışan %40,2, çalışmayan %36,1) faaliyetlerinin yapılma zamanı olarak çalışan kadınların da, çalışmayan kadınların da "Pazar" gününü tercih ettikleri saptanmıştır (Tablo 4.13).

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması, evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların makinede yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, amaşırkların makinede yıkanması ve amaşırkların elde yıkanması faaliyetlerinin yapılma sıklığı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemli ($p < 0,05$); evin genel düzeni ve amaşırkların ütülenmesi ve amaşırkların onarılması faaliyetlerinin yapılma sıklığı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin ise istatistiksel açıdan önemsiz olduğu belirlenmiştir ($p > 0,05$) (Tablo 4.13).

Tablo 4.13. Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığı ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı														x ² Analiz Sonuçları
		Hergün		HaftaSonu				15 Günde bir		Ayda Bir		Belirli Zamanı Yok Gerektiği Zaman		Toplam		
				Cmt		Paz										
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Evin Süpürülmesi	Çalışıyor	3	2,4	79	62,2	39	30,7	6	4,7					127	100,0	x ² =166,517 P<0,05
	Çalışmıyor	51	83,6	5	8,2	1	1,6					4	6,6	61	100,0	
	Toplam	54	28,7	84	44,7	40	21,3	6	3,2			4	2,1	188	100,0	
Evin Silinmesi	Çalışıyor	4	3,1	76	59,8	43	33,9	4	3,1					127	100,0	x ² =146,530 P<0,05
	Çalışmıyor	47	77,0	8	13,1	1	1,6					5	8,2	61	100,0	
	Toplam	51	27,1	84	44,7	44	23,4	4	2,1			5	2,7	188	100,0	
Tozların Alınması	Çalışıyor	3	2,4	81	63,8	36	28,3	7	5,5					127	100,0	x ² =103,726 P<0,05
	Çalışmıyor	40	65,6	12	19,7	5	8,2	2	3,3			2	3,3	61	100,0	
	Toplam	43	22,9	93	49,5	41	21,8	9	4,8			2	1,1	188	100,0	
Evdeki Dolap ve Çekmecelerin Düzeni	Çalışıyor			7	5,5	17	13,4	31	24,4	66	52,0	6	4,7	127	100,0	x ² =67,168 P<0,05
	Çalışmıyor	2	3,3	18	29,5	21	34,4	8	13,1	2	3,3	10	16,4	61	100,0	
	Toplam	2	1,1	25	13,3	38	20,2	39	20,7	68	36,2	16	8,5	188	100,0	
Evin Genel Düzeni	Çalışıyor	71	55,9	32	25,2	19	15,0	1	0,8			4	3,1	127	100,0	x ² =8,075 P>0,05
	Çalışmıyor	38	62,3	9	14,8	7	11,5					7	11,5	61	100,0	
	Toplam	109	58,0	41	21,8	26	13,8	1	0,5			11	5,9	188	100,0	
Bulaşıkların Elde Yıkınması	Çalışıyor	17	13,4	15	11,8	49	38,6			3	2,4	43	33,9	127	100,0	x ² =98,243 P<0,05
	Çalışmıyor	52	85,2	1	1,6	5	8,2			1	1,6	2	3,3	61	100,0	
	Toplam	69	36,7	16	8,5	54	28,7			4	2,1	45	23,9	188	100,0	
Bulaşıkların Makinede Yıkınması ***	Çalışıyor	11	8,7	34	26,8	6	4,7	12	9,4			64	50,4	127	100,0	x ² =30,513 P<0,05
	Çalışmıyor	2	3,7	23	42,6	14	25,9	6	11,1			9	16,7	54	100,0	
	Toplam	13	7,2	57	31,5	20	11,0	18	9,9			73	40,3	181	100,0	
Bulaşıkların Kaldırılması	Çalışıyor	52	40,9	7	5,5	2	1,6					66	52,0	127	100,0	x ² =53,604 P<0,05
	Çalışmıyor	50	82,0	5	8,2	4	6,6					2	3,3	61	100,0	
	Toplam	102	54,3	12	6,4	6	3,2					68	36,2	188	100,0	
Çamaşırların Elde Yıkınması	Çalışıyor			5	3,9	15	11,8	29	22,8	54	42,5	24	18,4	127	100,0	x ² =84,774 P<0,05
	Çalışmıyor			33	54,1	14	23,0	4	6,6	1	1,6	9	14,8	61	100,0	
	Toplam			38	20,2	29	15,4	33	17,6	55	29,3	33	17,6	188	100,0	
Çamaşırların Makinede Yıkınması	Çalışıyor			42	33,1	58	45,7	7	5,5	10	7,9	10	7,9	127	100,0	x ² =33,289 P<0,05
	Çalışmıyor	1	1,6	44	72,1	12	19,7	2	3,3			2	3,3	61	100,0	
	Toplam	1	0,5	86	45,7	70	37,2	9	4,8	10	5,3	12	6,4	188	100,0	
Çamaşırların Asılması	Çalışıyor			45	35,4	79	62,2					3	2,4	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	1	1,6	39	63,9	16	26,2	2	3,3			3	4,9	61	100,0	
	Toplam	1	0,5	84	44,7	95	50,5	2	1,1			6	3,2	188	100,0	
Çamaşırların Toplanması	Çalışıyor			45	35,4	79	62,2					3	2,4	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	1	1,6	39	63,9	16	26,2	2	3,3			3	4,9	61	100,0	
	Toplam	1	0,5	84	44,7	95	50,5	2	1,1			6	3,2	188	100,0	
Çamaşırların Ütülenmesi	Çalışıyor			37	29,1	60	47,2	12	9,4	1	0,8	17	13,4	127	100,0	x ² =6,605 P>0,05
	Çalışmıyor			11	18,0	38	62,3	2	3,3	1	1,6	9	14,8	61	100,0	
	Toplam			48	25,5	98	52,1	14	7,4	2	1,1	26	13,8	188	100,0	
Çamaşırların Onarılması	Çalışıyor			25	19,7	51	40,2	8	6,3	31	24,4	12	9,4	127	100,0	x ² =7,752 P>0,05
	Çalışmıyor			4	6,6	22	36,1	7	11,5	20	32,8	8	13,1	61	100,0	
	Toplam			29	15,4	73	38,8	15	8,0	51	27,1	20	10,6	188	100,0	

*** Araştırmaya katılan çalışmayan kadınlardan 7 tanesi bulaşık makinesi kullanmamaktadır.

4.2.7. Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

Çocuğun beslenmesi ve çocuğun giydirilmesi faaliyetleri kadınların tamamı (%100,0), çocukla oyun oynanması faaliyeti ise kadınların %83,0'ü tarafından "hergün" yapılmaktadır (Tablo 4.14).

Çalışan kadınların ailelerinde çocukla oyun oynanması faaliyetinin genellikle "hergün" yapılma oranının (%92,1), çalışmayan kadınların ailelerinden (%63,9) yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.14).

Tablo 4.14. Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı										x ² Analiz Sonuçları
		Hergün		Haftasonu				Belirli Zamanı Yok Gerektiği Zaman		Toplam		
				Cmt		Paz		S	%			
		S	%	S	%	S	%			S	%	
Oyun Oynanması	Çalışıyor	117	92,1	1	0,8	2	1,6	7	5,5	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	39	63,9	6	9,8	9	14,8	7	11,5	61	100,0	
	Toplam	156	83,0	7	3,7	11	5,9	14	7,4	188	100,0	

4.2.8. Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

Araştırma kapsamına alınan kadınların alışveriş ile ilgili faaliyetleri, yiyecek maddelerinin satın alınması faaliyetini "cumartesi" (%37,2), temizlik maddelerini yakın oranlarda "ayda bir" (%26,6), haftasonu "cumartesi" (%25,5) ve "onbeş günde bir" (%25,0), dayanıklı tüketim mallarını "gerektiği zaman" (%41,0), giyim eşyalarının satın alınması faaliyetini haftasonu "Pazar" (%31,4), bütçenin planlanması faaliyetini ise "ayda bir" (%68,1) yaptıkları saptanmıştır (Tablo 4.15).

Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; yiyecek maddeleri, dayanıklı tüketim malları ve bütçenin planlanması faaliyetlerinde çalışan ve çalışmayan kadınların da aynı zamanı tercih ettikleri, temizlik maddeleri ve giyim eşyaları alışverişini ise farklı

zamanlarda yaptıkları belirlenmiştir (yiyecek maddeleri (çalışan %33,9, çalışmayan %44,3 cumartesi), temizlik maddeleri (çalışan %26,0 ayda bir ve Pazar, çalışmayan %31,1 cumartesi), dayanıklı tüketim malları (çalışan %44,1 gerektiği zaman, çalışmayan %34,4 pazar ve gerektiği zaman) giyim eşyaları (çalışan %33,9 ayda bir, çalışmayan %37,7 Pazar) ve bütçenin planlanması (çalışan %77,2, çalışmayan %49,2 ayda bir)) (Tablo 4.15).

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda, alışveriş ile ilgili tüm faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığı ile çalışma durumu arasındaki ilişkinin anlamlı ($p < 0,05$) olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.15).

Tablo 4.15. Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı														x ² Analiz Sonuçları
		Hergün		HaftaSonu				15 Günde bir		Ayda Bir		Belirli Zamanı Yok Gerektiği Zaman		Toplam		
				Cmt		Paz						S	%			
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Yiyecek Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor	1	0,8	43	33,9	36	28,3	29	22,8	2	1,6	16	12,6	127	100,0	x ² =11,072 P<0,05
	Çalışmıyor	5	8,2	27	44,3	11	18,0	9	14,8	1	1,6	8	13,1	61	100,0	
	Toplam	6	3,2	70	37,2	47	25,0	38	20,2	3	1,6	24	12,8	188	100,0	
Temizlik Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor			29	22,8	33	26,0	32	25,2	33	26,0			127	100,0	x ² =16,053 P<0,05
	Çalışmıyor			19	31,1	6	9,8	15	24,6	17	27,9	4	6,6	61	100,0	
	Toplam			48	25,5	39	20,7	47	25,0	50	26,6	4	2,1	188	100,0	
Dayanıklı Tüketim Mallarının Satın Alınması	Çalışıyor			9	7,1	16	12,6	6	4,7	40	31,5	56	44,1	127	100,0	x ² =29,197 P<0,05
	Çalışmıyor			13	21,3	21	34,4	1	1,6	5	8,2	21	34,4	61	100,0	
	Toplam			22	11,7	37	19,7	7	3,7	45	23,9	77	41,0	188	100,0	
Giyim Eşyalarının Satın Alınması	Çalışıyor			10	7,9	36	28,3	10	7,9	43	33,9	28	22,0	127	100,0	x ² =32,681 P<0,05
	Çalışmıyor			19	31,1	23	37,7	9	14,8	5	8,2	5	8,2	61	100,0	
	Toplam			29	15,4	59	31,4	19	10,1	48	25,5	33	17,6	188	100,0	
Bütçenin Planlanması	Çalışıyor	1	0,8	5	3,9	10	7,9	13	10,2	98	77,2			127	100,0	x ² =29,297 P<0,05
	Çalışmıyor			8	13,1	6	9,8	9	14,8	30	49,2	8	13,1	61	100,0	
	Toplam	1	0,5	13	6,9	16	8,5	22	11,7	128	68,1	8	4,3	188	100,0	

4.2.8. Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların tümünde, beslenme ile ilgili belirtilen faaliyetlerin genellikle “hergün” yapılma oranının yüksek olduğu saptanmıştır (sofranın kurulması ve kaldırılması (%100.0), yiyeceklerin pişirilmesi (%88,8), yiyeceklerin hazırlanması (%86,2), yiyeceklerin temizlenmesi (%83,5)) (Tablo 4.16).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetleri dışında yiyeceklerin temizlenmesi, hazırlanması ve pişirilmesi faaliyetlerinin çalışmayan kadınlar arasında “hergün” yapılma oranının çalışan kadınlardan yüksek olduğu görülmüştür (Yiyeceklerin temizlenmesi (çalışan %81,9, çalışmayan %86,9), yiyeceklerin hazırlanması (çalışan %84,3, çalışmayan %90,2), yiyeceklerin pişirilmesi (çalışan %88,2, çalışmayan %90,2)) (Tablo 4.16).

Tablo 4.16. Beslenme ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma sıklığına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı										x ² Analiz Sonuçları
		Hergün		HaftaSonu				Belirli Zamanı Yok Gerektiği Zaman		Toplam		
				Cmt		Paz		S	%			
		S	%	S	%	S	%			S	%	
Yiyeceklerin Temizlenmesi	Çalışıyor	104	81,9	9	7,1	3	2,4	11	8,7	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	53	86,9	5	8,2	3	4,9			61	100,0	
	Toplam	157	83,5	14	7,4	6	3,2	11	5,9	188	100,0	
Yiyeceklerin Hazırlanması	Çalışıyor	107	84,3	10	7,9	5	3,9	5	3,9	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	55	90,2	6	9,8					61	100,0	
	Toplam	162	86,2	16	8,5	5	2,7	5	2,7	188	100,0	
Yiyeceklerin Pişirilmesi	Çalışıyor	112	88,2	8	6,3	3	2,4	4	3,1	127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	55	90,2	6	9,8					61	100,0	
	Toplam	167	88,8	14	7,4	3	1,6	4	2,1	188	100,0	
Sofranın Kurulması	Çalışıyor	127	100,0							127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	188	100,0							188	100,0	
Sofranın Kaldırılması	Çalışıyor	127	100,0							127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0							61	100,0	
	Toplam	188	100,0							188	100,0	

4.2.9. Evle İlgili Tamir İşlerinin Genellikle Yapılma Sıklığı

Evle ilgili tamir işlerinin genellikle yapılma sıklığı incelendiğinde; büyük tamir işlerinin “ayda bir” (%44,7), küçük tamir işlerinin ise eşit oranlarda genellikle “ayda bir” ve haftasonu “Pazar” (%26,1) yapıldığı belirlenmiştir (Tablo 4.17).

Çalışan kadınların ailelerinde büyük (%59,1) ve küçük tamir işlerinin (%38,6) genellikle “ayda bir” yapılma oranı çalışmayanlardan, çalışmayan kadınların ailelerinde ise büyük tamir işlerinin (%41,0) “gerektiği zaman”, küçük tamir işlerinin ise (%37,7) haftasonu “Pazar” yapılma oranının çalışanlardan yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.17).

Evle ilgili tamir işlerinin yapılma sıklığı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da önemli bulunmuştur ($p<0,05$) (Tablo 4.17).

Tablo 4.17. Evle ilgili tamir işlerinin genellikle yapılma sıklığına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı												x ² Analiz Sonuçları
		HaftaSonu				15 Günde bir		Ayda Bir		Belirli Zamanı Yok		Toplam		
		Cmt		Paz						Gerektiği Zaman				
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Büyük Tamir İşleri	Çalışıyor	10	7,9	24	18,9	3	2,4	75	59,1	15	11,8	127	100,0	x ² =41,730 P<0,05
	Çalışmıyor	7	11,5	13	21,3	7	11,5	9	14,8	25	41,0	61	100,0	
	Toplam	17	9,0	37	19,7	10	5,3	84	44,7	40	21,3	188	100,0	
Küçük Tamir İşleri	Çalışıyor	8	6,3	26	20,5	20	15,7	49	38,6	24	18,9	127	100,0	x ² =33,314 P<0,05
	Çalışmıyor	8	13,1	23	37,7	11	18,0			19	31,1	61	100,0	
	Toplam	16	8,5	49	26,1	31	16,5	49	26,1	43	22,9	188	100,0	

4.2.9. Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların, evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerde “akşam” yapmayı tercih edenlerin oranının ilk sırada yer aldığı, bunu “sabah” ve “öğleden sonra” yapmayı tercih edenlerin izlediği saptanmıştır (Evin süpürülmesi: sabah (%92,0), evin silinmesi: sabah (%84,6), tozların alınması: sabah (%78,2), evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni: öğleden sonra (%62,2), evin genel düzeni: sabah (%71,3), bulaşıkların elde yıkanması: akşam (%45,2), bulaşıkların makinede yıkanması: akşam (%68,0), bulaşıkların kaldırılması: akşam (%51,6), çamaşırların elde yıkanması: öğleden sonra (%65,4), çamaşırların makinede yıkanması: öğleden sonra (%63,8), çamaşırların asılması: öğleden sonra (%70,7), çamaşırların toplanması: akşam (%48,4), çamaşırların ütülenmesi: akşam (%47,9), çamaşırların onarılması: akşam (%68,1)) (Tablo 4.18).

Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; bulaşıkların elde yıkanması ve bulaşıkların kaldırılması faaliyetleri dışındaki faaliyetlerde iki grup arasında önemli bir farklılığın olmadığı; bu faaliyetleri çalışmayan kadınların genellikle "sabah" çalışan kadınların ise genellikle "akşam" yapmayı tercih ettikleri gözlenmiştir (bulaşıkların elde yıkanması: çalışan (%57,5) akşam, çalışmayan (%45,9) sabah; bulaşıkların kaldırılması: çalışan (%62,2) akşam, çalışmayan (%63,9) sabah) (Tablo 4.18).

Çalışan kadınların ailelerinde çalışmayan kadınların ailelerinden farklı olarak; çamaşırların toplanması (%8,7), çamaşırların ütülenmesi (%7,9) ve çamaşırların onarılması (%11,0) faaliyetlerinin düşük oranlarda olsa da "gece" yapıldığı belirlenmiştir (Tablo 4.18).

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda; evin silinmesi, tozların alınması, evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, çamaşırların elde yıkanması, çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların asılması ve çamaşırların ütülenmesi faaliyetlerinin yapılma zamanı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemsiz olduğu saptanmıştır ($p>0,05$). Bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların makinede yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların toplanması ve çamaşırların onarılması faaliyetlerinin yapılma zamanı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin ise istatistiksel açıdan önemli olduğu görülmüştür ($p<0,05$)(Tablo 4.18).

Tablo 4.18. Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı										x ² Analiz Sonuçları		
		Sabah		Öğleden sonra		Akşam		Gece		Günde 3 kez			Toplam	
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%		S	%
Evin Süpürülmesi	Çalışıyor	114	89,8	10	7,9	3	2,4					127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	59	96,7	2	3,3							61	100,0	
	Toplam	173	92,0	12	6,4	3	1,6					188	100,0	
Evin Silinmesi	Çalışıyor	111	87,4	15	11,8	1	0,8					127	100,0	x ² =3,518 P>0,05
	Çalışmıyor	48	78,7	13	21,3							61	100,0	
	Toplam	159	84,6	28	14,9	1	0,5					188	100,0	
Tozların Alınması	Çalışıyor	105	82,7	19	15,0	3	2,4					127	100,0	x ² =8,382 P>0,05
	Çalışmıyor	42	68,9	19	31,1							61	100,0	
	Toplam	147	78,2	38	20,2	3	1,6					188	100,0	
Evdeki Dolap ve Çekmecelerin Düzeni	Çalışıyor	44	34,6	76	59,8	7	5,5					127	100,0	x ² =4,744 P>0,05
	Çalışmıyor	13	21,3	41	67,2	7	11,5					61	100,0	
	Toplam	57	30,3	117	62,2	14	7,4					188	100,0	
Evin Genel Düzeni	Çalışıyor	86	67,7			41	32,3					127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	48	78,7	6	9,8	5	8,2	2	3,3			61	100,0	
	Toplam	134	71,3	6	3,2	46	24,5	2	1,1			188	100,0	
Bulaşıkların Elde Yıkınması	Çalışıyor	3	2,4	51	40,2	73	57,5					127	100,0	x ² =84,300 P<0,05
	Çalışmıyor	28	45,9	12	19,7	12	19,7			9	14,8	61	100,0	
	Toplam	31	16,5	63	33,5	85	45,2			9	4,8	188	100,0	
Bulaşıkların Makinede Yıkınması ***	Çalışıyor	5	3,9	36	28,3	86	67,7					127	100,0	x ² =13,724 P<0,05
	Çalışmıyor	9	16,7	7	13,0	37	68,5	1	1,9			54	100,0	
	Toplam	14	7,7	43	23,8	123	68,0	1	0,6			181	100,0	
Bulaşıkların Kaldırılması	Çalışıyor	16	12,6	32	25,2	79	62,2					127	100,0	x ² =53,135 P<0,05
	Çalışmıyor	39	63,9	4	6,6	18	29,5					61	100,0	
	Toplam	55	29,3	36	19,1	97	51,6					188	100,0	
Çamaşırların Elde Yıkınması	Çalışıyor	4	3,1	79	62,2	44	34,6					127	100,0	x ² =4,162 P>0,05
	Çalışmıyor	4	6,6	44	72,1	13	21,3					61	100,0	
	Toplam	8	4,3	123	65,4	57	30,3					188	100,0	
Çamaşırların Makinede Yıkınması	Çalışıyor	15	11,8	82	64,6	30	23,6					127	100,0	x ² =1,475 P>0,05
	Çalışmıyor	11	18,0	38	62,3	12	19,7					61	100,0	
	Toplam	26	13,8	120	63,8	42	22,3					188	100,0	
Çamaşırların Asılması	Çalışıyor	18	14,2	89	70,1	20	15,7					127	100,0	x ² =0,762 P>0,05
	Çalışmıyor	6	9,8	44	72,1	11	18,0					61	100,0	
	Toplam	24	12,8	133	70,7	31	16,5					188	100,0	
Çamaşırların Toplanması	Çalışıyor	2	1,6	48	37,8	66	52,0	11	8,7			127	100,0	x ² =26,813 P<0,05
	Çalışmıyor	12	19,7	24	39,3	25	41,0					61	100,0	
	Toplam	14	7,4	72	38,3	91	48,4	11	5,9			188	100,0	
Çamaşırların Ütülenmesi	Çalışıyor	13	10,2	39	30,7	65	51,2	10	7,9			127	100,0	x ² =9,374 P>0,05
	Çalışmıyor	12	19,7	24	39,3	25	41,0					61	100,0	
	Toplam	25	13,3	63	33,5	90	47,9	10	5,3			188	100,0	
Çamaşırların Onarılması	Çalışıyor			26	20,5	87	68,5	14	11,0			127	100,0	x ² =24,617 P<0,05
	Çalışmıyor	6	9,8	14	23,0	41	67,2					61	100,0	
	Toplam	6	3,2	40	21,3	128	68,1	14	7,4			188	100,0	

*** Araştırmaya katılan çalışmayan kadınlardan 7 tanesi bulaşık makinesi kullanmamaktadır.

4.2.10. Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların tamamında çocuğun beslenmesi faaliyetinin “günde üç kez”, çocuğun giydirilmesi faaliyetinin “sabah” yapıldığı; çocukla oyun oynanması faaliyetinin ise (%87,8) “günde üç kez” yapıldığı belirlenmiştir (Tablo 4.19).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; çocuğun beslenmesi ve çocuğun giydirilmesi faaliyetlerinin hem çalışan hem de çalışmayan kadınların ailelerinde “günde üç kez” yapıldığı; çocukla oyun oynanması faaliyetinin ise çalışan kadınların ailelerinin tümünde genellikle “akşam”, çalışmayan kadınların ailelerinde (%62,3) ise “günde üç kez” yapıldığı belirlenmiştir (Tablo 4.19).

Çocukla oyun oynanması faaliyetinin yapılma zamanı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan önemli olduğu saptanmıştır ($p<0,05$)(Tablo 4.19).

Tablo 4.19. Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı								x ² Analiz Sonuçları
		Sabah		Akşam		Günde 3 kez		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	
Oyun Oynanması	Çalışıyor			127	100,0			127	100,0	x ² =58,870 P<0,05
	Çalışmıyor			23	37,7	38	62,3	61	100,0	
	Toplam			150	68,9	38	31,1	188	100,0	

4.2.11. Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

Araştırmaya katılan, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde, yiyecek maddelerinin (%88,3), temizlik maddelerinin (%79,3), dayanıklı tüketim mallarının (%97,9) ve giyim eşyalarının (%93,7) satın alınması faaliyetinin genellikle “öğleden sonra”; bütçenin planlanması

(%57,4) faaliyetinin ise genellikle “akşam” yapılma oranının yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 4.20).

Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; yiyecek maddelerinin, temizlik maddelerinin, dayanıklı tüketim mallarının ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyetini, çalışan ve çalışmayan kadınların da genellikle “öğleden sonra” yapmayı tercih ettikleri; bütçenin planlanması faaliyetini çalışan kadınların (%63,0) genellikle “akşam”, çalışmayan kadınların (%54,1) ise genellikle “öğleden sonra” yaptıkları belirlenmiştir (yiyecek maddelerinin satın alınması (çalışan %88,2, çalışmayan %88,5); temizlik maddelerinin satın alınması (çalışan %77,2, çalışmayan %83,6); dayanıklı tüketim mallarının satın alınması (çalışan %98,4, çalışmayan %96,7); giyim eşyalarının satın alınması (çalışan %97,6, çalışmayan %86,9)) (Tablo 4.20).

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda alışveriş ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin sadece bütçenin planlaması faaliyeti için önemli olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$) (Tablo 4.20)

Tablo 4.20. Alışveriş ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı								x ² Analiz Sonuçları
		Sabah		Öğleden sonra		Akşam		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	
Yiyecek Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor	2	1,6	112	88,2	13	10,2	127	100,0	x ² =2,246 P>0,05
	Çalışmıyor	3	4,9	54	88,5	4	6,6	61	100,0	
	Toplam	5	2,7	166	88,3	17	9,0	188	100,0	
Temizlik Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor	6	4,7	98	77,2	23	18,1	127	100,0	x ² =3,784 P>0,05
	Çalışmıyor	5	8,2	51	83,6	5	8,2	61	100,0	
	Toplam	11	5,9	149	79,3	28	14,9	188	100,0	
Dayanıklı Tüketim Mallarının Satın Alınması	Çalışıyor			125	98,4	2	1,6	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor			59	96,7	2	3,3	61	100,0	
	Toplam			184	97,9	4	2,1	188	100,0	
Giyim Eşyalarının Satın Alınması	Çalışıyor	3	2,4	124	97,6			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	3	4,9	53	86,9	5	8,2	61	100,0	
	Toplam	6	3,2	177	94,1	5	2,7	188	100,0	
Bütçenin Planlanması	Çalışıyor	16	12,6	26	20,5	85	63,0	127	100,0	x ² =32,381 P<0,05
	Çalışmıyor			33	54,1	28	45,9	61	100,0	
	Toplam	16	8,5	59	31,4	113	60,1	188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

4.2.12. Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

Araştırmaya katılan kadınların aileleri beslenme ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanına göre incelendiğinde; faaliyetlerin tümünün en yüksek oranda genellikle "akşam" yapıldığı belirlenmiştir (yiyeceklerin temizlenmesi (%59,0), yiyeceklerin hazırlanması (%55,9), yiyeceklerin pişirilmesi (%56,4), sofranın kurulması (%67,0), sofranın kaldırılması (%66,5)) (Tablo 4.21).

Kadının çalıştığı ve çalışmadığı aileler beslenme ile ilgili faaliyetlerin yapılma zamanı açısından karşılaştırıldığında; çalışan kadınlar arasında beslenme ile ilgili faaliyetlerin tamamında genellikle "akşam" yapılma oranının yüksek olduğu, çalışmayan kadınlar arasında ise yiyeceklerin temizlenmesi (%62,3) genellikle "sabah", yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi (%44,3) genellikle "öğleden sonra", sofranın kurulması (%98,4) ve

sofranın kaldırılması (%96,8) faaliyetlerinin genellikle "günde üç kez" yapılma oranın çalışan kadınların ailelerinden yüksek olduğu görülmüştür (Tablo 4.21).

Beslenme ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da önemli olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$)(Tablo 4.21).

Tablo 4.21. Beslenme ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı												x ² Analiz Sonuçları
		Sabah		Öğleden sonra		Akşam		Gece		Günde 3 kez		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Yiyeceklerin Temizlenmesi	Çalışıyor	22	17,3	1	0,8	104	81,9					127	100,0	x ² =98,372 P<0,05
	Çalışmıyor	38	62,3	15	24,6	7	11,5	1	1,6			61	100,0	
	Toplam	60	31,9	16	8,5	111	59,0	1	0,5			188	100,0	
Yiyeceklerin Hazırlanması	Çalışıyor	27	21,3	4	3,1	93	73,2	3	2,4			127	100,0	x ² =71,063 P<0,05
	Çalışmıyor	22	36,1	27	44,3	12	19,7					61	100,0	
	Toplam	49	26,1	31	16,5	105	55,9	3	1,6			188	100,0	
Yiyeceklerin Pişirilmesi	Çalışıyor	19	15,0	5	3,9	93	73,2	10	7,9			127	100,0	x ² =71,208 P<0,05
	Çalışmıyor	21	34,4	27	44,3	13	21,3					61	100,0	
	Toplam	40	21,3	32	17,0	106	56,4	10	5,3			188	100,0	
Sofranın Kurulması	Çalışıyor					125	98,4			2	1,6	127	100,0	x ² =174,644 P<0,05
	Çalışmıyor					1	1,6			60	98,4	61	100,0	
	Toplam					126	67,0			62	33,0	188	100,0	
Sofranın Kaldırılması	Çalışıyor					125	98,4			2	1,6	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor									61	100,0	61	100,0	
	Toplam					125	66,5			63	33,5	188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

4.2.13. Evle İlgili Tamir İşlerinin Genellikle Yapılma Zamanı

Araştırma kapsamına alınan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların, evle ilgili tamir işlerinin genellikle yapılma zamanı incelendiğinde; büyük tamir işlerinin de, küçük tamir işlerinin de en yüksek oranda "öğleden

sonra” yapıldığını belirtenlerin oranının yüksek olduğu belirlenmiştir (büyük tamir işleri (%89,4), küçük tamir işleri (%86,7)) (Tablo 4.22).

Çalışan ve çalışmayan kadınların da evle ilgili tamir işlerini genellikle “öğleden sonra” yapmayı tercih ettikleri; çalışmayan kadınlar arasında her iki faaliyette de bu oranın daha yüksek olduğu görülmektedir (büyük tamir işleri (çalışan %86,6, çalışmayan %95,1), küçük tamir işleri (çalışan %84,3, çalışmayan %91,7)) (Tablo 4.22).

Evle ilgili tamir işlerinin yapılma zamanı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel açıdan önemsiz olduğu bulunmuştur ($p>0,05$) (Tablo 4.22).

Tablo 4.22. Evle ilgili tamir işleri ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanına ve çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Yapılma Zamanı								χ^2 Analiz Sonuçları
		Sabah		Öğleden sonra		Akşam		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	S	%	
Büyük Tamir İşleri	Çalışıyor	9	7,1	110	86,6	8	6,3	127	100,0	$\chi^2=3,908$ $P>0,05$
	Çalışmıyor	1	1,6	58	95,1	2	3,3	61	100,0	
	Toplam	10	5,3	168	89,4	10	5,3	188	100,0	
Küçük Tamir İşleri	Çalışıyor	9	7,1	107	84,3	11	8,7	127	100,0	$\chi^2=2,235$ $P>0,05$
	Çalışmıyor	2	3,3	56	91,8	3	4,9	61	100,0	
	Toplam	11	5,9	163	86,7	14	7,4	188	100,0	

4.2.13. Kadınların Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların; evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tamamında, faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranının yüksek olduğu belirlenmiştir (bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların asılması ve çamaşırların toplanması faaliyetlerinin

tamamı (%100,0), evin süpürülmesi (%89,4), evin silinmesi (%90,4), tozların alınması (%93,1), evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni (%88,3), evin genel düzeni (%96,8), bulaşıkların makinede yıkanması (%94,7), çamaşırların elde yıkanması (%94,7), çamaşırların ütülenmesi (%91,5) çamaşırların onarılması (%81,4)) (Tablo 4.23).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; kadının çalıştığı aileler ile çalışmadığı aileler arasında önemli bir farklılığın bulunmadığı, her iki gruptaki kadınlar arasında evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranının yüksek olduğu saptanmıştır. Tozların alınması ve çamaşırların elde yıkanması faaliyetleri dışında, çalışan kadınlarda faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünme oranının, çalışmayan kadınlardan daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Evin süpürülmesi (çalışan %89,8, çalışmayan %88,5); evin silinmesi (çalışan %93,7, çalışmayan %93,6); tozların alınması (çalışan %90,6, çalışmayan %98,4); evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni (çalışan %89,0, çalışmayan %86,9); evin genel düzeni (çalışan %99,2, çalışmayan %91,8); bulaşıkların makinede yıkanması (çalışan %99,2, çalışmayan %96,3); çamaşırların elde yıkanması (çalışan %92,1, çalışmayan %100,0); çamaşırların ütülenmesi (çalışan %89,8, çalışmayan %95,1); çamaşırların onarılması (çalışan %81,9, çalışmayan %80,3)) (Tablo 4.23).

Kadınların evin süpürülmesi, tozların alınması, dolap ve çekmecelerin düzeni, bulaşıkların makinede yıkanması, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetlerinin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan önemsiz ($p>0,05$); kadınların evin silinmesi, evin genel düzeni ve çamaşırların elde yıkanması faaliyetlerinin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin ise istatistiksel açıdan önemli olduğu bulunmuştur ($p<0,05$)(Tablo 4.23).

Tablo 4.23. Kadınların evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceler						x ² Analiz Sonuçları
		Evet		Hayır		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	
Evin Süpürülmesi	Çalışıyor	114	89,8	13	10,2	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	54	88,5	7	11,5	61	100,0	
	Toplam	168	89,4	20	10,6	188	100,0	
Evin Silinmesi	Çalışıyor	119	93,7	8	6,3	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	51	83,6	10	16,4	61	100,0	
	Toplam	170	90,4	18	9,6	188	100,0	
Tozların Alınması	Çalışıyor	115	90,6	12	9,4	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	60	98,4	1	1,6	61	100,0	
	Toplam	175	93,1	13	6,9	188	100,0	
Evdeki Dolap ve Çekmecelerin Düzeni	Çalışıyor	113	89,0	14	11,0	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	53	86,9	8	13,1	61	100,0	
	Toplam	166	88,3	22	11,7	188	100,0	
Evin Genel Düzeni	Çalışıyor	126	99,2	1	8	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	56	91,8	5	8,2	61	100,0	
	Toplam	182	96,8	6	3,2	188	100,0	
Bulaşıkların Elde Yıkınması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Bulaşıkların Makinede Yıkınması ***	Çalışıyor	126	99,2	1	0,8	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	52	96,3	2	3,7	54	100,0	
	Toplam	178	98,3	3	1,7	181	100,0	
Bulaşıkların Kaldırılması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Çamaşırların Elde Yıkınması	Çalışıyor	117	92,1	10	7,9	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	178	94,7	10	5,3	188	100,0	
Çamaşırların Makinede Yıkınması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Çamaşırların Asılması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Çamaşırların Toplanması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Çamaşırların Ütülenmesi	Çalışıyor	114	89,8	13	10,2	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	58	95,1	3	4,9	61	100,0	
	Toplam	172	91,5	16	8,5	188	100,0	
Çamaşırların Onarılması	Çalışıyor	104	81,9	23	18,1	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	49	80,3	12	19,7	61	100,0	
	Toplam	153	81,4	35	18,6	188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

*** Araştırmaya katılan çalışmayan kadınlardan 7 tanesi bulaşık makinesi kullanmamaktadır.

4.2.14. Kadınların Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırma kapsamına alınan kadınlar arasında çocukla oyun oynanması faaliyeti dışında, çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranının yüksek olduğu saptanmıştır (çocuğun giydirilmesi, ilaçlarının alınması, aşılarının yaptırılması ve kreş veya anaokulundan alınması faaliyetlerinin tamamında (%100,0); çocuğun beslenmesi (%96,8), sağlığıyla ilgilenilmesi (%93,1), kreş veya anaokuluna götürülmesi (%99,6), çocukla oyun oynanması (%58,5)). Çocukla oyun oynanması faaliyetinde kadınların %41,5'i bu faaliyetin gerektiği gibi yapılmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir (Tablo 4.24).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; çocuğun giydirilmesi, ilaçlarının alınması, aşılarının yaptırılması ve kreş ve anaokulundan alınması faaliyetlerine ilişkin, hem çalışan hem de çalışmayan kadınların tamamının (%100), "faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünüyor musunuz?" sorusuna "evet" yanıtını verdikleri belirlenmiştir (Tablo 4.24).

Çocukla oyun oynanması (çalışan %49,6, çalışmayan %77,0), sağlığıyla ilgilenilmesi (çalışan %89,8, çalışmayan %100), kreş ve ya anaokuluna götürülmesi (çalışan %99,2, çalışmayan %100) faaliyetlerinde çalışmayan kadınların; çocuğun beslenmesi (çalışan %100, çalışmayan %90,2) faaliyetinde ise çalışan kadınların, faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranının yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 4.24).

Çocukla oyun oynanması faaliyetinde çalışan kadınlar %50,4 oranında faaliyetin gerektiği gibi yapılmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir (Tablo 4.24).

Çocuğun beslenmesi, çocukla oyun oynanması ve çocuğun sağlığıyla ilgilenilmesi faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemli olduğu bulunmuştur ($p<0,05$)(Tablo 4.24).

Tablo 4.24. Kadınların çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceler						x ² Analiz Sonuçları
		Evet		Hayır		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	
Çocuğun Beslenmesi	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	55	90,2	6	9,8	61	100,0	
	Toplam	182	96,8	6	3,2	188	100,0	
Çocuğun Giydirilmesi	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Çocukla Oyun Oynanması	Çalışıyor	63	49,6	64	50,4	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	47	77,0	14	23,0	61	100,0	
	Toplam	110	58,5	78	41,5	188	100,0	
Sağlığıyla İlgilenilmesi	Çalışıyor	114	89,8	13	10,2	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	175	93,1	13	6,9	188	100,0	
İlaçlarının Alınması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Aşılarının Yaptırılması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Kreş veya Anaokuluna Götürülmesi **	Çalışıyor	117	99,2	1	0,8	118	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	9	100,0			9	100,0	
	Toplam	126	99,2	1	0,8	127	100,0	
Kreş veya Anaokulundan Alınması **	Çalışıyor	118	100,0			118	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	9	100,0			9	100,0	
	Toplam	127	100,0			127	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

** Kreş ve ya Anaokuluna gidenlerin sayısı çalışan kadınlarda 118, çalışmayan kadınlarda 9 olmak üzere toplam 127 kişidir

4.2.15. Kadınların Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların tamamında, alışveriş ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranının yüksek olduğu görülmüştür (yiyecek maddeleri (%95,2), temizlik maddeleri (%100,0), dayanıklı tüketim malları (%95,7), giyim eşyaları (%94,7) bütçenin planlaması (%86,7)) (Tablo 4.25).

Kadının çalışma durumu dikkate alındığında; temizlik maddelerinin satın alınmasında çalışan ve çalışmayan kadınların tamamının (%100), yiyecek maddelerinin (çalışan %92,9, çalışmayan %100) ve dayanıklı tüketim mallarının satın alınması faaliyetlerinde (çalışan %93,7, çalışmayan %100) çalışmayan kadınların; giyim eşyalarının satın alınması (çalışan %96,9, çalışmayan %90,2) ve bütçenin planlanması (çalışan %96,1, çalışmayan %67,2) faaliyetlerinde ise çalışan kadınların, faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranının yüksek olduğu belirlenmiştir. Çalışmayan kadınlar bütçenin planlanması faaliyetinde %32,8 oranında gerektiği gibi yapılmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir (Tablo 4.25).

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda; yiyecek maddelerinin satın alınması ve bütçenin planlanması faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemli ($p < 0,05$); dayanıklı tüketim mallarının ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyeti ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin ise önemsiz olduğu saptanmıştır ($p > 0,05$) (Tablo 4.25).

Tablo 4.25. Kadınların alışveriş ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşüncelerine ve kadınların çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceler						x ² Analiz Sonuçları
		Evet		Hayır		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	
Yiyecek Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor	118	92,9	9	7,1	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	179	95,2	9	4,8	188	100,0	
Temizlik Maddelerinin Satın Alınması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Dayanıklı Tüketim Mallarının Satın Alınması	Çalışıyor	119	93,7	8	6,3	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	180	95,7	8	4,3	188	100,0	
Giyim Eşyalarının Satın Alınması	Çalışıyor	123	96,9	4	3,1	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	55	90,2	6	9,8	61	100,0	
	Toplam	178	94,7	10	5,3	188	100,0	
Bütçenin Planlanması	Çalışıyor	122	96,1	5	3,9	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	41	67,2	20	32,8	61	100,0	
	Toplam	163	86,7	25	13,3	188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

4.2.16. Kadınların Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırma kapsamına alınan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların; beslenme ile ilgili faaliyetlerden yiyeceklerin temizlenmesi, sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetlerinin tamamında (%100,0), yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi faaliyetlerinde ise eşit oranda (%94,1) faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşündükleri belirlenmiştir (Tablo 4.26).

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi (çalışan %96,1, çalışmayan %90,2)

faaliyetlerinin, çalışanlarda gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranının çalışmayanlardan daha yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 4.26).

Kadınların beslenme ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri çalışma durumuna göre incelendiğinde; yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemsiz olduğu saptanmıştır ($p>0,05$)(Tablo 4.26).

Tablo 4.26. Kadınların beslenme ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşüncelerine ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceler						x ² Analiz Sonuçları
		Evet		Hayır		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	
Yiyeceklerin Temizlenmesi	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Yiyeceklerin Hazırlanması	Çalışıyor	122	96,1	5	3,9	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	55	90,2	6	9,8	61	100,0	
	Toplam	177	94,1	11	5,9	188	100,0	
Yiyeceklerin Pişirilmesi	Çalışıyor	122	96,1	5	3,9	127	100,0	P>0,05*
	Çalışmıyor	55	90,2	6	9,8	61	100,0	
	Toplam	177	94,1	11	5,9	188	100,0	
Sofranın Kurulması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	
Sofranın Kaldırılması	Çalışıyor	127	100,0			127	100,0	Uygulanmadı
	Çalışmıyor	61	100,0			61	100,0	
	Toplam	188	100,0			188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

4.2.17. Kadınların Evle İlgili Tamir İşlerinin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların; evle ilgili büyük tamir işlerinin %89,4 oranında, küçük tamir işlerinin ise %85,1 oranında gerektiği gibi yapıldığını düşündükleri saptanmıştır (Tablo 4.27).

Büyük tamir işlerinin gerektiği gibi yapıldığını düşündüklerini belirten çalışan kadınların oranının (%92,9) çalışmayanlardan (%82,0); küçük tamir işlerinde ise çalışmayan kadınların oranının (%93,4), çalışanlardan (%81,1) daha yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 4.27).

Evle ilgili tamir işlerinin gerektiği gibi yapılması ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da önemli olduğunu saptanmıştır ($p<0,05$)(Tablo 4.27).

Tablo 4.27. Kadınların evle ilgili tamir işlerinin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşüncelerine ve kadının çalışma durumuna göre dağılımı.

Faaliyetler		Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceler						Analiz Sonuçları
		Evet		Hayır		Toplam		
		S	%	S	%	S	%	
Büyük Tamir İşleri	Çalışıyor	118	92,9	9	7,1	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	50	82,0	11	18,0	61	100,0	
	Toplam	168	89,4	20	10,6	188	100,0	
Küçük Tamir İşleri	Çalışıyor	103	81,1	24	18,9	127	100,0	P<0,05*
	Çalışmıyor	57	93,4	4	6,6	61	100,0	
	Toplam	160	85,1	28	14,9	188	100,0	

* Fisher's Exact Ki-Kare Testi Uygulanmıştır.

5. TARTIŞMA

Bu araştırma, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadının çalıştığı ve çalışmadığı ailelerde; evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin plan yapma durumlarını, faaliyetlerin ailede genellikle kim tarafından yürütüldüğünü, faaliyetlerin yapılma sıklığı ve zamanını belirlemek; kadınların bu faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşüncelerindeki farklılıkları ve benzerlikleri saptamak ve elde edilen bulgulara dayanarak ailelere, aile ile ilgili çalışmalar yapan kurum ve kuruluşlara yararlı olabilecek önerilerde bulunmak amacı ile planlanıp yürütülmüştür.

Araştırma, Ankara İli merkezinde bulunan, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığında farklı hizmet sınıflarında görev yapan, 20-40 yaş aralığındaki personel listesinden yararlanılarak belirlenen, 0-6 yaş döneminde çocuğu olan (127'si çalışan, 61'i çalışmayan olmak üzere) toplam 188 kadın ile yürütülmüştür.

Araştırma verileri, geliştirilen anket formuna bağlı kalınarak çalışan ve çalışmayan kadınlar ile yüzyüze yapılan mulakatlar sonucu toplanmıştır.

Kadınlar Hakkında Genel Bilgiler

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar arasında %62,8 ile 26-30 yaş gurubunda yer alanların oranı önde gelmektedir. Bu durum araştırmanın yöntemi gereği, örneklemin 20-40 yaş aralığında yer alan personel içerisinde alınmış olmasından kaynaklanabilir. 26-30 yaş grubunda yer alan çalışan kadınların oranı çalışmayanlardan, 20-25 ve 31-35 yaş grubunda yer alan çalışmayan kadınların oranı ise çalışanlardan yüksektir.

Araştırma kapsamına alınan kadınların %50,5'i üniversite ve üzeri, %46,8'i ise lise öğrenimi görmüştür. Çalışan kadınlar arasında üniversite ve üzeri (%70,1); çalışmayan kadınlar arasında ise lise öğrenimi görmüş olanların oranı (%82,0) daha fazladır.

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların eşlerinin %72,9'u, 31-35; %15,4'ü 26-30 yaş grubunda yer almaktadır. Kadınların eşlerinin %67,0'si üniversite ve üzeri, %31,9'u ise lise öğrenimi görmüştür.

Araştırmaya katılan kadınların ailelerinin yarısına yakınının (%48,4), aylık geliri 1.900 YTL. ve üzeridir. Çalışan kadınların ailelerinin aylık gelir düzeyi, çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir.

Araştırma kapsamına alınan kadınların tamamına yakını (%94,7) altı yaşından küçük bir, %5,3'ü ise iki çocuğa sahiptir.

Kadınların Evle İlgili Faaliyetleri Yürütme Biçimlerine İlişkin Bilgiler

Bu bölümde kadınların evle ilgili faaliyetlerle ilgili olarak plan yapma durumları, evle ilgili faaliyetlerin genellikle kim tarafından, ne sıklıkla ve ne zaman yapıldığı ve kadınların bu faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşünceleri incelenmiştir.

Kadınların Evle İlgili Faaliyetlerle İlgili Olarak Plan Yapma Durumu

Planlama, arzu edilen bir amaca ulaşmanın mümkün yollarını düşünerek kaynaklara göre en ümit vereni seçme ve takip etmektir. Önceden bir planlamanın yapılması, yapılacak faaliyeti tüm olarak görmeyi ve faaliyetin her bir unsurunu değerlendirmeyi sağlar (13).

Araştırma kapsamına alınan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar arasında; evin temizlik ve bakımı (%77,1), çocuk bakımı ve eğitimi (%84,0), alışveriş (%93,6) ve beslenme (%73,9) faaliyetleri ile ilgili olarak plan yapanların, evle ilgili tamir işleri (%67,0) ile ilgili olarak ise plan yapmayanların oranı yüksektir.

Terzioğlu'nun (50) yaptığı çalışmada da; ev kadınlarının %83,3'ünün her zaman, %12,8'inin ise bazen günlük ev işlerini önceden düşünüp planladıkları bulunmuştur.

Kadınların çalışma durumu dikkate alındığında, ev ile ilgili belirtilen faaliyetler için plan yapan çalışan kadınların oranı çalışmayanlardan yüksektir. Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda da; evle ilgili faaliyetlere

ilişkin plan yapma durumu ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemli olduğu bulunmuş olup; belirtilen faaliyetlere ilişkin tüm alt hipotezler ve dolayısıyla da “H1” ana hipotezinin doğrulandığı görülmüştür.

Bener (1989) tarafından yapılan araştırmada da; çalışan kadınlar arasında ev ile ilgili faaliyetlerde plan yapanların oranının (%70,7), çalışmayan kadınlardan (%42,4) daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmada gerek plan yapma gerekse kadının çalışma durumu ile ilgili elde edilen sonuçların daha önce bu konuda yapılan araştırmaların sonuçları ile benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

Değişen ekonomik koşullar aile yapısı ve aile içi rollerde de belirli ölçüde değişime yol açmaktadır. Sadece erkeğin gelir getirici bir işte çalıştığı ailelerin yerini “iki eşinde çalıştığı” aileler artmakta, profesyonel meslek sahibi kadın sayısı artmakta ve evdeki güç ilişkileri nitelik değiştirmektedir. Ancak yine de toplumdaki ve ailedeki geleneksel işbölümü etkinliğini sürdürmekte, toplumun kadın-erkek rol algılayışında radikal bir değişim oluşmamaktadır. Kadın çalışsa da çalışmasa da ev ile ilgili faaliyetler büyük ölçüde kadın tarafından yapılmaya devam etmektedir (51,21).

Araştırma kapsamına alınan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların evlerinde; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması, evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, evin genel düzeni, bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların makinede yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların elde yıkanması, çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların asılması, çamaşırların toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetleri genellikle “kadın” tarafından yapılmaktadır. Bunu çamaşırların onarılması faaliyetinde ikinci sırada “ücretli yardımcı”, diğer faaliyetlerde ise kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranı izlenmektedir.

Bayraktar (31), Ross (45), Terzioğlu (10), Nazlı (36), D.İ.E. (21), Özkan (52) tarafından yapılan çalışmalarda da ev ile ilgili faaliyetlerin ailede kadın tarafından yürütüldüğü bulunmuştur.

Arpacı'nın (40), yaptığı çalışmada; konutun bakımı ve temizliği, elde ve makinede çamaşır yıkama, çamaşır asma ve t gibi faaliyetlerin genellikle kadın tarafından yapıldığı belirlenmiştir. Daha önce benzer konularda yapılan çalışmaların sonuçları araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tamamında hem çalışan hem de çalışmayan kadınların ailelerinde "kadın" tarafından yapılma oranı yüksek olmakla birlikte; çalışmayan kadınların ailelerinde genellikle "kadın" tarafından yapılma oranı, çalışan kadınların ailelerinde ise faaliyetlerin kadın ve erkek tarafından "birlikte" yapılma oranı yüksektir. Çalışmayan kadınların ailelerinde evin silinmesi, tozların alınması, bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların elde yıkanması, çamaşırların asılması, çamaşırların toplanması faaliyetleri tamamıyla (%100) "kadın" tarafından; evin süpürülmesi, evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, evin genel düzeni bulaşıkların makinede yıkanması, çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların ütülenmesi, çamaşırların onarılması faaliyetleri ise yüksek oranlarda "kadın" tarafından yapılmaktadır. Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerden evin süpürülmesi, evin dolap ve çekmecelerinin düzeni, evin genel düzeni, bulaşıkların makinede yıkanması, çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların ütülenmesi faaliyetlerinin eşler tarafından "birlikte" yapılma oranı çalışan kadınların ailelerinde alışmayanlardan yüksektir.

Bird ve Arkadaşları (41), Permuter ve Wampler (42), Telsiz (53), Ross (45), Pina ve Bengtson (46), Hasta (11), Salman (19) tarafından yapılan araştırmalarda da; kadının çalıştığı ailelerde erkeklerin evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin yürütülmesinde eşlerine daha fazla yardımcı oldukları saptanmıştır. Bulunan sonuçlar bu araştırmada bulunan sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması ve çamaşırların ütülenmesi faaliyetlerinin yürütülmesinde yalnızca çalışan kadınlar, çamaşırların onarılması faaliyetinde ise hem çalışan hem de çalışmayan kadınlar (araştırmaya katılan kadınların %22.9'u) "ücretli yardımcı"dan yararlanmaktadır. Çamaşırların onarılması faaliyetinde ücretli yardımcıdan yararlanma oranının yüksek olması, bu faaliyet için beceriye sahip olunmasının gerekliliği olabilir. Evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması ve çamaşırların ütülenmesi faaliyetlerinin yürütülmesinde yalnızca çalışan kadınların ücretli yardımcıdan yararlanmaları ise çalışmayan kadınlara oranla zamanlarının daha kısıtlı olmasından ve ya ailelerinin aylık gelir düzeyinin daha yüksek olmasından kaynaklanabilir

Bu durumda; evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle kim tarafından yapıldığı konusunda kadının çalışma durumunun etkili olduğu ve "H2(a)" alt hipotezi bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların elde yıkanması ve çamaşırların asılması faaliyetleri dışında doğrulandığı görülmüştür.

Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

Modern toplum hem işgücü olarak kadına ihtiyaç duymakta, hemde ondan eş ve anne olarak cinsiyetçi rolünü üstlenmesini istemektedir. Özellikle çocukların bakımı ve eğitimi açısından kadına duyulan ihtiyaç ve anneliğin toplum açısından taşıdığı önem nedeniyle kadının üzerine yüklenen sorumluluk daha da artmaktadır (15).

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların, çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerden çocukla oyun oynanması, sağlığıyla ilgilenilmesi, aşılarının yaptırılması, kreş ve ya anaokulundan alınması, kreş ve ya anaokuluna götürülmesi faaliyetleri genellikle kadın ve erkek tarafından "birlikte"; çocuğun beslenmesi ve çocuğun giydirilmesi faaliyetleri genellikle "kadın"; ilaçlarının alınması faaliyeti ise genellikle "erkek" tarafından yapılmaktadır.

Bayraktar (31) tarafından yapılan çalışmada da; çocuklara yemek yedirmek ve yatırmak gibi faaliyetler büyük ölçüde kadınlar tarafından yapılmaktadır. Araştırmada elde edilen sonuçlar daha önce yapılan çalışmayla paralellik göstermektedir.

Kadının çalışma durumu dikkate alındığında; gerek çalışan kadınların gerekse çalışmayan kadınların ailelerinde çocuğun beslenmesi ve çocuğun giydirilmesi faaliyetleri “kadın” tarafından; çocukla oyun oynanması, sağlığıyla ilgilenilmesi, kreş ve ya anaokuluna götürülmesi ve alınması faaliyetleri ise kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılmaktadır. Çalışan kadınların ailelerinde çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranı, çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir. Çocuğun aşılmasının yaptırılması faaliyeti çalışan kadınların ailelerinde genellikle “birlikte” (%76,4), çalışmayan kadınların ailelerinde ise “kadın” (%55,7) tarafından; ilaçlarının alınması faaliyeti çalışan kadınların ailelerinde genellikle “birlikte” (%48,8), çalışmayan kadınların ailelerinde ise genellikle “erkek” (%77,0) tarafından yapılmaktadır.

Nazlı (36) tarafından yapılan araştırmada; farklı iki meslek grubunda çalışan kadınların çocuk ve çocuğa ilişkin faaliyetlerde tüm sorumluluğu üstlendiği, eşlerin sadece çocuklarla oyun oynama ve gezdirme gibi faaliyetlerde kadınlara yardımcı oldukları belirlenmiştir.

D.İ.E.’ce (21) yapılan çalışmada; çocuk için yemek hazırlamak, çocuğu giydirmek, çocukla oyun oynamak, çocuk hastalanınca bakmak gibi faaliyetlerin ailede genellikle kadın tarafından yapıldığı; kadının çalışmasının bu durum üzerinde çok fazla bir etkisinin olmadığı belirtilmektedir. Yapılan araştırma sonuçlarının farklı olması zaman içinde ailedeki sorumluluk dağılım anlayışının değişmeye başladığını ve kadının da çalıştığı ailelerde çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerde işbölümünün daha paylaşımcı olduğunu düşündürebilir.

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerle kadının çalışma durumu arasındaki ilişki anlamlı bulunmuş ve “H2(b)” alt hipotezi çocukla oyun oynanması, kreş ve ya anaokuluna

götürülmesi ve kreş ve ya anaokulundan alınması faaliyetleri dışında doğrulanmıştır.

Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde alışveriş ile ilgili faaliyetlerden; yiyecek maddelerinin (%60,1), dayanıklı tüketim mallarının (%58,5), giyim eşyalarının (%62,8) satın alınması faaliyeti genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte”, temizlik maddelerinin (%48,4) satın alınması faaliyeti genellikle “kadın”, bütçenin planlanması faaliyeti (%43,6) ise genellikle “erkek” tarafından yapılmaktadır.

Bayraktar (31) ve Arpacı (40) tarafından yapılan çalışmalarda, ailenin gıda ve giyim alışverişini eşlerin birlikte yaptıkları, aile gelirinin kullanılması ve bütçenin planlanması konusunda kadın ve erkeğin birlikte karar verdikleri bulunmuştur.

D.İ.E.’ce (21) yapılan çalışmada ise, alışveriş ve aile bütçesini düzenleme faaliyetleri genellikle erkek tarafından yapılmaktadır.

Çalışan kadınların ailelerinde alışveriş ilgili faaliyetlerden yiyecek maddelerinin ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyetinin genellikle “kadın” tarafından yapılma oranı; temizlik maddelerinin, dayanıklı tüketim mallarının satın alınması ve bütçenin planlanması faaliyetinin ise kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranı çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir.

Yaraş’ın (38) yaptığı çalışmada da; satın alma kararında rol dağılımının kadının çalışma durumuna göre farklılık gösterdiği, kadının çalışmasının satın alma kararlarında kadının ağırlığını arttırdığı ve ailenin satın alma kararında çalışan kadınların çalışmayan kadınlara oranla daha etkin rol üstlendiği belirlenmiştir.

Güler (39) tarafından yapılan çalışmada; çalışan kadınların %67,3’ünün, çalışmayan kadınların ise %58,0’inin yiyecek maddeleri alışverişini daha çok eşleriyle birlikte yapmayı tercih ettikleri belirlenmiştir.

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda da; yiyecek maddelerinin ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyetleri dışında, alışverişle ilgili belirtilen faaliyetleri yürüten kişilerin, çalışan kadınların ailelerinde çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık gösterdiği dolayısıyla "H2(c)" alt hipotezi doğrulanmaktadır.

Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde, beslenme ile ilgili faaliyetlerden; yiyeceklerin temizlenmesi, hazırlanması ve pişirilmesi, sofranın kurulması ve kaldırılması faaliyetleri genellikle "kadın" tarafından yapılmaktadır.

D.İ.E.'ce (21) yapılan çalışmada yemek pişirmek faaliyetinin; Arpacı (40) tarafından yapılan araştırmada ise yemek pişirmek, sofrayı kurma ve kaldırma faaliyetlerinin genellikle kadın tarafından yapıldığı belirlenmiştir. Bulunan sonuçlar bu araştırmada bulunan sonuçları destekler niteliktedir.

Beslenme ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tamamının çalışmayan kadınların ailelerinde genellikle "kadın" tarafından yapılma oranı çalışan kadınların ailelerinden yüksektir. Beslenme ile ilgili faaliyetlerden, yiyeceklerin temizlenmesi, yiyeceklerin pişirilmesi ve sofranın kurulması faaliyetlerinin çalışan kadınların ailelerinde genellikle kadın ve erkek tarafından "birlikte" yapılma oranı çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir. Çalışan kadınların ailelerinde yiyeceklerin pişirilmesi ve sofranın kurulması faaliyetlerine düşük oranlarda da olsa erkekler de katılmaktadır.

Beslenme faaliyetlerini evde genellikle yürüten kişilerin çalışan kadınların ailelerinde, çalışmayan kadınların ailelerinden farklılık gösterdiğinin istatistiksel olarak önemli bulunması, "H2(d)" alt hipotezinin belirtilen faaliyetlerin tamamında doğrulandığını göstermektedir.

Evle İlgili Tamir İşlerinin Evde Genellikle Kim Tarafından Yapıldığı

Araştırma kapsamına alınan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde; hem büyük tamir işleri hemde küçük tamir işleri genellikle “erkek” tarafından yapılmaktadır. Bunu ikinci sırada “ücretli yardımcı” tarafından yapılma oranı izlemektedir.

Bayraktar (31) ve Arpacı (40) tarafından yapılan çalışmalarda da; evde bazı tamir işlerinin genellikle erkekler tarafından gerçekleştirildiği bulunmuştur.

Kadının çalışma durumu dikkate alındığında; çalışan kadınların ailelerinde gerek büyük tamir işlerinin gerekse küçük tamir işlerinin “ücretli yardımcı” tarafından yapılma oranı çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir.

Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması, çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların asılması ve toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve onarılması faaliyetlerini genellikle haftasonu (cumartesi-Pazar); evin genel düzeni, bulaşıkların elde yıkanması ve bulaşıkların kaldırılması faaliyetlerini genellikle “hergün”; çamaşırların elde yıkanması faaliyetini genellikle “ayda bir”; çamaşırların makinede yıkanması faaliyetini ise “gerektiği zaman” yapmaktadır.

Konu kadının çalışma durumuna göre incelendiğinde; evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin çalışan kadınlarda genellikle haftasonunda (cumartesi-Pazar) yapanların oranı, çalışmayan kadınlar arasında ise “hergün” yapanların oranı yüksektir. Çalışan kadınlar; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması, evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, bulaşıkların elde yıkanması, çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların asılması, çamaşırların toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetlerini genellikle “haftasonu”; evin genel düzenini genellikle

“hergün”; bulaşıkların makinede yıkanması ve bulaşıkların kaldırılması faaliyetlerini “gerektiği zaman”; çamaşırların elde yıkanması faaliyetini ise “ayda bir” yapmaktadır. Çalışmayan kadınlar; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması, evin genel düzeni, bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların kaldırılması faaliyetlerini genellikle “hergün”; evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, bulaşıkların makinede yıkanması, çamaşırların elde ve makinede yıkanması, çamaşırların asılması ve toplanması, çamaşırların toplanması ve ütülenmesi faaliyetlerini ise genellikle “haftasonu” yapmaktadır.

Bener (18) tarafından yapılan araştırmada; çalışan kadınların ev işlerini daha çok haftasonlarında, çalışmayan kadınların ise daha çok hafta içinde yaptıkları; evin temizlik ve bakımı için çalışmayan kadınların hergün, çalışan kadınların ise haftada bir yaptıkları belirlenmiştir. Bulunan sonuç araştırmadan elde edilen sonucu destekler niteliktedir.

Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerin evde genellikle yapılma sıklığı konusunda kadının çalışma durumunun etkili olduğunun bulunmuş olması; “H3(a)” alt hipotezinin evin genel düzeni, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetleri dışında doğrulandığını göstermektedir.

Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

Çocuğun beslenmesi ve çocuğun giydirilmesi faaliyetleri kadınların tamamı (%100,0), çocukla oyun oynanması faaliyeti %83,0’ü tarafından “hergün” yapılmaktadır.

Çocukla oyun oynanması faaliyetinin çalışan kadınların ailelerinde (%92,1) genellikle “hergün” yapılma oranı çalışmayan kadınların ailelerinden (%63,9) yüksektir.

Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınlar; yiyecek maddelerinin satın alınması faaliyetini haftasonu “cumartesi”, temizlik maddelerini yakın oranlarda “ayda bir”, “cumartesi” ve “onbeş günde bir”, dayanıklı tüketim mallarını “gerektiği zaman”, giyim eşyalarının satın alınması faaliyetini haftasonu “Pazar”, bütçenin planlaması faaliyetini ise “ayda bir” yapmaktadır.

Kadının çalışma durumu dikkate alındığında; yiyecek maddelerinin satın alınması (cumartesi), dayanıklı tüketim mallarının satın alınması (gerektiği zaman) ve bütçenin planlanması (ayda bir) faaliyetlerinde çalışan ve çalışmayan kadınların ailelerinde farklılık yoktur. Çalışan kadınlar temizlik maddelerinin satın alınması faaliyetini genellikle “ayda bir” ve “pazar”; giyim eşyalarını “ayda bir”; çalışmayan kadınlar ise temizlik maddelerinin satın alınması faaliyetini “cumartesi”, giyim eşyalarının satın alınması faaliyetini ise “pazar” günü yapmaktadır.

Güler’in (39) yaptığı çalışmada ise çalışan kadınların yaklaşık yarısının yiyecek alışverişini haftasonları yapmayı tercih ettiği, çalışmayan kadınların yiyecek maddeleri alışverişini için zaman belirlemediği bulunmuştur. Bulunan sonuçların bu araştırmadan elde edilen sonuçlarla farklılık göstermesi; Güler’in yaptığı araştırmada sadece yiyecek maddelerinin satın alınması faaliyetinin ele alınması, bu araştırmada ise ailedeki tüm alışveriş faaliyetlerinin incelenmesi olabilir.

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda, alışveriş ile ilgili faaliyetlerin yapılma sıklığı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu gözlenmiş ve “H3(c)” alt hipotezi belirtilen tüm faaliyetler için doğrulanmıştır.

Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Sıklığı

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde; yiyeceklerin temizlenmesi, yiyeceklerin hazırlanması, yiyeceklerin

pişirilmesi, sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetlerinin tamamı genellikle “hergün” yapılmaktadır.

Sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetleri hem çalışan hem de çalışmayan kadınların tamamında “hergün” yapılmakta ve yiyeceklerin temizlenmesi, yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi faaliyetlerinin çalışmayan kadınlar arasında “hergün” yapılma oranı çalışan kadınların ailelerinden yüksektir.

Güler’in (39) yaptığı çalışmada da; yiyeceklerin pişirilmesi faaliyetini hergün yapan çalışmayan kadınların oranının, çalışan kadınlardan yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonuç araştırmadan elde edilen sonuçla paralellik göstermektedir.

Evle İlgili Tamir İşlerinin Genellikle Yapılma Sıklığı

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların evlerinde; büyük tamir işleri “ayda bir”, küçük tamir işleri ise eşit oranlarda genellikle “ayda bir” ve “haftasonu” yapılmaktadır.

Çalışan kadınların ailelerinde büyük ve küçük tamir işlerinin genellikle “ayda bir” yapılma oranı çalışmayarlardan; çalışmayan kadınların ailelerinde ise büyük tamir işlerinin “gerektiği zaman”, küçük tamir işlerinin ise haftasonu “Pazar” yapılma oranı çalışan kadınların ailelerinden yüksektir.

Evle ilgili tamir işlerinin yapılma sıklığı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da önemli bulunmuş olması, faaliyetlerin tamamında “H3(e)” alt hipotezinin doğrulandığını göstermektedir.

Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

Zaman yenilenmesi ve depolanması mümkün olmayan ve yaşamın başlangıcında potansiyel olarak herkesin eşit oranlarda sahip olduğu tek kaynaktır. Geri dönüşü olmadan akıp giden zamanın nasıl kullanılacağına karar vermek sonuçta kişinin yaşamının nasıl olacağına karar vermesidir.

Zamanın doğru kullanma çoğu kez çok iş yapma ya da az zamanda çok iş yapma olarak algılanabilmektedir. Oysa ki zamanı doğru kullanma, yapılması gereken faaliyet için zaman ayırabilme, bu zaman diliminde o faaliyetin gereklerini yerine getirme ve amaca yönelik kararlarla uygun adımları izleyerek hedefe ulaşabilmeyi ifade eder (15).

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması ve evin genel düzeni faaliyetlerini genellikle "sabah"; evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, çamaşırların elde ve makinede yıkanması ve çamaşırların asılması faaliyetlerini genellikle "öğleden sonra"; bulaşıkların elde ve makinede yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetlerini ise genellikle "akşam" yapılmaktadır.

Gerek çalışan gerekse çalışmayan kadınlar; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması ve evin genel düzeni faaliyetlerini genellikle "sabah"; evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, çamaşırların elde ve makinede yıkanması ve çamaşırların asılması faaliyetlerini genellikle "öğleden sonra"; bulaşıkların makinede yıkanması, çamaşırların toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetlerini ise genellikle "akşam" yapmaktadır. Bulaşıkların elde yıkanması ve bulaşıkların kaldırılması faaliyetlerinin yapılma zamanında ise iki grup arasında farklılık gözlenmiştir. Belirtilen faaliyetleri çalışmayan kadınlar genellikle "sabah" çalışan kadınlar ise genellikle "akşam" yapmaktadır. Çalışan kadınların ailelerinde çalışmayan kadınların ailelerinden farklı olarak; çamaşırların toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetlerinin düşük oranlarda da olsa "gece" yapılmaktadır. Bu durum çalışan kadınların evle ilgili faaliyetler için ayırdıkları zamanın kısıtlı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Salman (19) tarafından yapılan çalışmada; çalışmayan kadınların ev işlerine çalışan kadınlardan daha fazla zaman harcadıkları saptanmıştır.

Bulaşıkların elde yıkanması, bulaşıkların makinede yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların toplanması ve çamaşırların onarılması faaliyetlerinin yapılma sıklığı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişki

istatistiksel açıdan önemli bulunmuş olup; “H4(a)” alt hipotezi bu faaliyetlerle ilgili olarak doğrulanmıştır.

Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların tamamında çocuğun beslenmesi faaliyeti “günde üç kez”, çocuğun giydirilmesi faaliyeti “sabah”; çocukla oyun oynanması faaliyeti ise %87,8 oranında “günde üç kez” yapılmaktadır.

Çocuğun beslenmesi ve çocuğun giydirilmesi faaliyetleri hem çalışan hem de çalışmayan kadınların ailelerinde genellikle “günde üç kez”; çocukla oyun oynanması faaliyeti ise çalışan kadınların ailelerinde genellikle “akşam”, çalışmayan kadınların ailelerinde “günde üç kez” yapılmaktadır.

Çocukla oyun oynanması faaliyetinin yapılma zamanı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuş ve “H4(b)” alt hipotezinin doğrulandığı görülmüştür.

Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

Araştırma kapsamına alınan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde, yiyecek maddelerinin temizlik maddelerinin, dayanıklı tüketim mallarının ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyeti genellikle “öğleden sonra”; bütçenin planlanması faaliyeti ise genellikle “akşam” yapılmaktadır.

Yiyecek maddelerinin, temizlik maddelerinin, dayanıklı tüketim mallarının ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyetini, çalışan ve çalışmayan kadınların da genellikle “öğleden sonra”; bütçenin planlanması faaliyetini çalışan kadınlar genellikle “akşam”, çalışmayan kadınlar ise genellikle “öğleden sonra” yapmaktadır. Çalışan kadınların bütçenin planlaması faaliyetini akşam yapmayı tercih etmeleri, bu faaliyeti eşleri ile birlikte yapmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Bütçenin planlanması faaliyetinin yapılma zamanı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır. Dolayısı ile “H4(c)” alt hipotezi bu faaliyetle ilgili olarak doğrulanmıştır.

Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Genellikle Yapılma Zamanı

Araştırmaya katılan kadınların ailelerinde; beslenme ile ilgili yiyeceklerin temizlenmesi, yiyeceklerin hazırlanması, yiyeceklerin pişirilmesi, sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetlerinin tamamı genellikle “akşam” yapılmaktadır.

Çalışan kadınlar arasında beslenme ile ilgili faaliyetlerin tamamı genellikle “akşam” yapılma oranının yüksek olduğu, çalışmayan kadınlar arasında ise yiyeceklerin temizlenmesi genellikle “sabah”, yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi genellikle “öğleden sonra”, sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetlerinin genellikle “günde üç kez” yapılmaktadır. Bu durum çalışmayan kadınların, çalışan kadınlara oranla evde daha fazla zaman geçirmelerinden kaynaklanabilir.

Beslenme ile ilgili faaliyetlerin genellikle yapılma zamanı ve kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel açıdan da önemli bulunmuş ve beslenme ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tamamında “H4(d)” alt hipotezinin doğrulandığı görülmüştür.

Evle İlgili Tamir İşlerinin Genellikle Yapılma Zamanı

0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınların ailelerinde; büyük tamir işleri (%89,4) de küçük tamir işleri (%86,7) de, en yüksek oranda genellikle “öğleden sonra” yapılmaktadır.

Çalışan ve çalışmayan kadınların aileleri evle ilgili tamir işlerini genellikle “öğleden sonra” yapmaktadır. Çalışmayan kadınların ailelerinde hem büyük tamir işlerinin hem de küçük tamir işlerinin “öğleden sonra” yapılma oranı yüksektir.

Evle ilgili tamir işlerinin yapılma zamanı ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel açıdan da önemli olup bu faaliyetlerle ilgili olarak “H4(e)” alt hipotezi doğrulanmıştır.

Kadınların Evin Temizlik ve Bakımı ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar, evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerden; evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması, evdeki dolap ve çekmecelerin düzeni, evin genel düzeni, bulaşıkların elde ve makinede yıkanması, bulaşıkların kaldırılması, çamaşırların elde ve makinede yıkanması, çamaşırların asılması ve toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve onarılması faaliyetlerinin gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedir.

Terzioğlu (50) tarafından yapılan çalışmada da, ev kadınlarının %64,8'inin ev yöneticiliğini oldukça ve tam, %20,6'sının ise tam eksiksiz yerine getirdiği görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Çelebi, Tokuroğlu ve Baran'ın (35) yapmış oldukları çalışmada; çalışan kadınların, %67.5'inin ev kadınlığı rolünü başarılı biçimde yerine getirdiklerini, yerine getiremediklerinde ise bu durumu normal karşıladıkları bulunmuştur. Bu sonuçlar araştırmadan elde edilen sonucu destekler niteliktedir.

Kadının çalıştığı aileler ile çalışmadığı aileler arasında önemli bir farklılığın bulunmamakta, her iki grupta da kadınların evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünen kadınların oranı yüksektir. Tozların alınması ve çamaşırların elde yıkanması faaliyetleri dışında, çalışan kadınlarda faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünme oranı, çalışmayan kadınlardan yüksektir.

Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerden; evin silinmesi, evin genel düzeni ve çamaşırların elde yıkanması faaliyetlerinin gerektiği gibi yapılma durumu ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin istatistiksel açıdan da

önemli bulunmuş olması, “H5(a)” alt hipotezinin bu faaliyetler için doğrulandığını göstermiştir.

Kadınların Çocuk Bakımı ve Eğitimi ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

0-6 yaş döneminde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınlar; çocuğun beslenmesi, çocuğun giydirilmesi, sağlığıyla ilgilenilmesi, ilaçlarının alınması, aşılarının yaptırılması, kreş ve ya anaokuluna götürülmesi ve alınması faaliyetlerini gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedir. Çocukla oyun oynanması faaliyetinde araştırmaya katılan kadınların %58,5'i bu faaliyetin gerektiği gibi yapılmadığını düşünmektedir.

Kadının çalışma durumu dikkate alındığında; çocuğun giydirilmesi, ilaçlarının alınması, aşılarının yaptırılması ve kreş ve anaokulundan alınması faaliyetlerinin tamamında hem çalışan hem de çalışmayan kadınların ailelerinde belirtilen faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranı yüksektir. Çocukla oyun oynanması, sağlığıyla ilgilenilmesi, kreş ve ya anaokuluna götürülmesi faaliyetlerinde çalışmayan kadınların; çocuğun beslenmesi faaliyetinde ise çalışan kadınların, çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranı yüksektir.

Kadının ev dışında çalışma hayatına katılması, onun kadınlık ve annelik rolünü çok az değiştirmekte, çoğu zaman bu iki alan ve rol arasındaki çatışma kadının kadının fedakarlığı ile çözülmektedir. Evle ilgili faaliyetlere ve çocuğuna yeterli zaman ayıramadığı, iyi bir eş ve iyi bir anne olamadığı için, kadın çoğu zaman kendisi de dahil olmak üzere bir çok kişi tarafından suçlanmaktadır (51).

Çocukla oyun oynanması faaliyetinde çalışan kadınlar %50,4 oranında faaliyetin gerektiği gibi yapılmadığını düşünmektedir. Araştırmanın diğer bölümlerinde bu faaliyet için bulunan sonuçlar da dikkate alındığında; çalışan kadınların çocukla oyunla oynanması faaliyetini eşleriyle “birlikte” ve “hergün” yapıyor olmalarına karşın gerektiği gibi yapılmadığını düşünceleri dikkat çekicidir. Bu durum evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesinde psikolojik

faktörlerinde etkisinin olmasına ve çalışan kadınlara toplum tarafından yüklenen iyi eş ve anne olamama konusundaki suçluluk duygusuna bağlanabilir.

Yapılan istatistiksel inceleme sonucunda; Çocuğun beslenmesi, çocukla oyun oynanması ve çocuğun sağlığıyla ilgilenilmesi faaliyetleri ile ilgili olarak “H5(b)” alt hipotezi doğrulanmıştır.

Kadınların Alışveriş ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar; yiyecek maddelerinin, temizlik maddelerinin, dayanıklı tüketim mallarının, giyim eşyalarının satın alınması ve bütçenin planlanması faaliyetlerinin gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedir.

Temizlik maddelerinin satın alınması faaliyetini çalışan ve çalışmayan kadınların tamamı, yiyecek maddeleri ve dayanıklı tüketim mallarının satın alınması faaliyetlerini çalışmayan kadınlar; giyim eşyalarının satın alınması ve bütçenin planlanması faaliyetlerinde ise çalışan kadınlar, faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedirler.

Bu durum alışverişle ilgili faaliyetlerden giyim eşyalarının ve dayanıklı tüketim mallarının satın alınması faaliyeti dışındaki faaliyetlerde “H5(c)” alt hipotezinin doğrulandığını göstermektedir.

Kadınların Beslenme ile İlgili Faaliyetlerin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınlar; yiyeceklerin temizlenmesi, yiyeceklerin hazırlanması, yiyeceklerin pişirilmesi, sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetlerinin ailede gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedir.

Çalışma durumu dikkate alınır; yiyeceklerin temizlenmesi, sofranın kurulması ve kaldırılması faaliyetleri çalışan ve çalışmayan kadınların

tamamında faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığı düşünülmektedir. Yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi faaliyetlerinde, faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünen çalışan kadınların oranı çalışmayanlardan yüksektir.

Yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi faaliyetleri ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişkinin önemsiz bulunmuş olması sonucu; "H5(d)" alt hipotezi bu faaliyetler için doğrulanmamıştır.

Kadınların Evle İlgili Tamir İşlerinin Gerektiği Gibi Yapılıp Yapılmadığı Konusundaki Düşünceleri

Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar, hem büyük tamir işlerinin hem de küçük tamir işlerinin gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedir.

Büyük tamir işlerinin gerektiği gibi yapıldığını düşündüklerini belirten çalışan kadınların oranı çalışmayanlardan, küçük tamir işlerinde ise çalışmayan kadınların oranı çalışan kadınlardan yüksektir.

Evle ilgili tamir işlerinin gerektiği gibi yapılması ile kadının çalışma durumu arasındaki ilişki istatistiksel açıdan da önemlidir ve bu faaliyetler için "H5(e)" alt hipotezi doğrulanmıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

0-6 yaş döneminde çocuğu olan çalışan ve çalışmayan kadınların; evle ilgili faaliyetlerde plan yapma durumlarını incelemek; faaliyetlerin ailede genellikle kim tarafından, ne zaman ve ne sıklıkta yapıldığını belirlemek; kadınların bu faaliyetlerin gerektiği gibi yapılıp yapılmadığı konusundaki düşüncelerini ve kadının çalışma durumunun bu faaliyetlerin yürütülmesine etkisini saptamak; elde edilen bulgulara dayanarak ailelere, aile ile ilgili çalışmalar yapan kurum ve kuruluşlara yararlı olabilecek önerilerde bulunmak amacıyla yapılan bu araştırmada elde edilen sonuçlar şu şekilde sıralanabilir;

- Araştırma kapsamına alınan kadınlar arasında 26-30 yaş grubunda olanlar ilk sırada yer almaktadır.
- 26-30 yaş grubunda yer alan çalışan kadınların oranı çalışmayanlardan, 20-25 ve 31-35 yaş grubunda yer alan çalışmayan kadınların oranı ise çalışanlardan yüksektir.
- Araştırma kapsamına alınan kadınların yarısından fazlası (%50,5) üniversite ve üzeri, %46,8'i ise lise öğrenimi görmüştür.
- Çalışan kadınlar arasında üniversite ve üzeri eğitim görmüş olanlar, çalışmayan kadınlar arasında ise lise öğrenimi görmüş olanlar daha fazladır.
- Çalışan kadınların ailelerinin aylık gelir düzeyi, çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir.
- Evin temizlik ve bakımı, çocuk bakımı ve eğitimi, alışveriş ve beslenme faaliyetleri ile ilgili olarak plan yapanların oranı; evle ilgili tamir işleri ile ilgili olarak ise plan yapmayanların oranı yüksektir.
- Ev ile ilgili tüm faaliyetlerde plan yapan çalışan kadınların oranı çalışmayanlardan yüksektir.
- Evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetler genellikle "kadın" tarafından yapılmaktadır.
- Evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tümünde çalışmayan kadınların ailelerinde genellikle "kadın" tarafından yapılma

oranı; çalışan kadınların ailelerinde ise faaliyetlerin kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranı yüksektir.

- Evin süpürülmesi, evin silinmesi, tozların alınması ve çamaşırların ütülenmesi faaliyetlerinin yürütülmesinde yalnızca çalışan kadınlar; çamaşırların onarılması faaliyetinde ise hem çalışan hem de çalışmayan kadınlar “ücretli yardımcı” dan yararlanmaktadır.
- Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin çoğunda kadın ve erkek tarafından genellikle “birlikte” yapılma oranı ilk sırada yer almakta, çocuğun giydirilmesi faaliyeti genellikle “kadın”, çocuğun ilaçlarının alınması faaliyeti ise genellikle “erkek” tarafından yapılmaktadır.
- Çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranı çalışan kadınların ailelerinde çalışmayan kadınlara oranla daha yüksektir.
- Kadınların ailelerinde alışveriş ile ilgili faaliyetlerden yiyecek maddeleri, dayanıklı tüketim malları ve giyim eşyalarının satın alınması faaliyetinin genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte”; temizlik maddelerinin satın alınması genellikle “kadın”, bütçenin planlanması faaliyeti ise genellikle “erkek” tarafından yapılmaktadır.
- Beslenme ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tamamının çalışmayan kadınların ailelerinde evde genellikle “kadın” tarafından yapılma oranı çalışan kadınların ailelerinden yüksektir.
- Beslenme ile ilgili faaliyetlerden, yiyeceklerin temizlenmesi, yiyeceklerin pişirilmesi ve sofranın kurulması faaliyetlerinin çalışan kadınların ailelerinde genellikle kadın ve erkek tarafından “birlikte” yapılma oranı çalışmayan kadınların ailelerinden fazladır.
- Çalışan kadınların ailelerinde yiyeceklerin pişirilmesi ve sofranın kurulması faaliyetlerinde düşük oranlarda erkekler de katılmaktadır.
- Araştırma kapsamına alınan ailelerde hem büyük tamir işleri hem de küçük tamir işleri genellikle “erkek” tarafından yapılmakta, bunu ikinci sırada “ücretli yardımcı” izlemektedir.

- Çalışan kadınların ailelerinde evle ilgili gerek büyük tamir işlerinin gerekse küçük tamir işlerinin “ücretli yardımcı” tarafından yapılma oranı, çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir.
- Çamaşırların makinede yıkanması, çamaşırların asılması ve çamaşırların toplanması faaliyetlerinde çalışan kadınlar “Pazar”, çalışmayan kadınlar ise “cumartesi” gününü tercih etmektedirler.
- Çalışan kadınların ailelerinde çocukla oyun oynanması faaliyetinin genellikle “hergün” yapılma oranı çalışmayan kadınların ailelerinden yüksektir.
- Sofranın kurulması ve sofranın kaldırılması faaliyetleri dışında yiyeceklerin temizlenmesi, hazırlanması ve pişirilmesi faaliyetlerini çalışmayan kadınların “hergün” yapma oranı çalışan kadınlardan yüksektir.
- Büyük tamir işleri “ayda bir”, küçük tamir işleri ise eşit oranlarda genellikle “ayda bir” ve haftasonu “Pazar” yapılmaktadır.
- Evin temizlik ve bakımı ile ilgili faaliyetlerden, bulaşıkların elde yıkanması ve bulaşıkların kaldırılması faaliyetleri dışındaki faaliyetlerde iki grup arasında önemli bir farklılık yoktur. Bu faaliyetleri çalışmayan kadınlar genellikle “sabah”, çalışan kadınlar ise genellikle “akşam” yapmaktadır.
- Çalışan kadınların ailelerinde, çamaşırların toplanması, çamaşırların ütülenmesi ve çamaşırların onarılması faaliyetleri düşük oranlarda da olsa “gece” yapılmaktadır.
- Beslenme ilgili faaliyetlerin tamamı en yüksek oranda genellikle “akşam” yapılmaktadır.
- Çalışan kadınlar da çalışmayan kadınlar da evle ilgili tamir işlerini genellikle “öğleden sonra” yapmaktadır.
- Araştırma kapsamına alınan kadınların; evin temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen faaliyetlerin tamamında, faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranı yüksektir.

- Araştırmaya katılan kadınlar arasında (çocukla oyun oynanması faaliyeti dışında) çocuk bakımı ve eğitimi ile ilgili faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranı yüksektir.
- Çocukla oyun oynanması, sağlığıyla ilgilenilmesi, kreş ve ya anaokuluna götürülmesi faaliyetlerinde çalışmayan kadınların; çocuğun beslenmesi faaliyetinde ise çalışan kadınların, faaliyetlerin gerektiği gibi yapıldığını düşünenlerin oranı yüksektir.
- Çocukla oyun oynanması faaliyetinde çalışan kadınlar %50,4 oranında faaliyetin gerektiği gibi yapılmadığını düşünmektedirler.
- Çalışan kadınlar, yiyeceklerin hazırlanması ve yiyeceklerin pişirilmesi faaliyetlerinin gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedir.
- Araştırmaya katılan 0-6 yaş döneminde çocuğu olan kadınlar, evle ilgili tamir işlerinin gerektiği gibi yapıldığını düşünmektedirler.

Bu sonuçlar dikkate alındığında;

- Çalışan kadınların ailelerinde evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesinde daha paylaşımcı bir anlayışın benimsendiği söylenebilir. Bu durum; kadınların aileyi güçlendirme rolünü eşleri ile paylaştığı ancak eşlerin benzer değişimi evle ilgili faaliyetlerin paylaşımında göstermediği konusundaki saptamaya karşın; olumlu yönde bir değişimin başladığı izlenimi vermektedir. Bulunan sonuçlar memnuniyet verici olarak nitendirilebilir. Ancak yapılan çalışma sözkonusu değişimin toplum genelinde geçerli olup olmadığı hakkında fikir vermemektedir. Çünkü yapılan bu çalışma konuyu detaylı olarak inceleyen ilk çalışma niteliğindedir. Farklı örneklem gruplarıyla, ülke çapında, farklı bölgelerde, kadınların çalışma durumu dışında, yaş, eğitim, aylık aile gelir düzeyi, çocuk sayısı vb. değişkenler kullanılarak araştırmanın tekrarlanması toplum genelindeki durumu ortaya koyma imkanı sağlayacağı gibi, sözkonusu değişkenlerin etkilerinin belirlenmesinde de yararlı olacaktır.

- Ayrıca çalışmada, çalışan kadınların çocukla oyun oynanması faaliyetini eşleriyle birlikte ve hergün yapıyor olmalarına karşın bu faaliyetin gerektiği gibi yapılmadığını düşündüklerinin belirlenmiş olması dikkat çekicidir. Bunun nedenlerinin multi disiplinler olarak yapılacak bir çalışma ile incelenmesi önerilebilir.
- Gerek çalışan gerekse çalışmayan kadınların ailelerinde evle ilgili faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin; doğru zaman kullanımı, iş kolaylaştırıcı yöntemler ve sorumluluk dağılımı gibi konularda, Ev Ekonomistlerinin katılımı ile hazırlanacak eğitim programlarının kitle iletişim araçları aracılığıyla ailelere iletimi sağlanabilir.

KAYNAKLAR

1. Aytaç,S., "Çalışma Yaşamında Kadın"
<http://www.20.uludag.edu.tr/nazan/2077-10.html> [25/10/2004].
2. İmamoğlu,O., "Değişen Dünyada Değişen Aile İçi Roller", Kadın Araştırmaları Dergisi, S.1, s.58,1993.
3. Yılmaz,B.,Berber,M., Türkiye’de Kadının İşgücü Piyasasına Katılım Süreci; Sektörel ve Bölgesel Analiz, Kadının İşgücü Piyasasına Katılımında Tarihsel Süreç.
<http://www.metinberber.ktu.edu.tr/linkler/mk1/htm> [15/11/2005].
4. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Türkiye’de Kadın 2001,Ankara,s.78,Ağustos 2001.
5. Eser,Ş., Part Time Çalışmanın Türkiye’de Kadın İstihdamına Etkisi, Bilim Serisi 98, Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu.Ankara,1997.
6. Devlet İstatistik Enstitüsü, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları, Nisan 2005.
7. Oktay,A.,Yaşamın Sihirli Yılları: Okul öncesi Dönem, Şahinkaya Matbaası, İstanbul,s.153,2000.
8. Koray,M., Çalışma Yaşamında Kadın Gerçekleri, Basısen Eğitim ve Kültür Yayınları, İzmir, s.15-27,1993.
9. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, Ailede Çocuk Eğitimi Araştırması,Ankara,1995.

10. Terzioğlu, G.R., Kadınların Evle İlgili Günlük Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi, Ev Ekonomisi Dergisi, S.4, s.10-18, 1988.
11. Hasta, D., Ev İşi Paylaşımı ve Ev İşi Paylaşımında Hakkaniyet Algısı İle Evlilik Doyumu İlişkisi, Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1996.
12. Terzioğlu, G.R., Şafak, Ş., Ailede Sorumluluk Dağılımı ve Bunu Etkileyen Faktörler, Ev Ekonomisi Dergisi, S.2-3, s.8-15, Ankara, 1987.
13. Terzioğlu, G.R., Ev İdaresi ve İlkeleri, Doğuş Matbaacılık, s.128-130, Ankara, 1987.
14. Gunter, N.C., Gunter, B.G., Domestic division of labor among working couples: Does androgyny make a difference. Psychology of Women Quarterly. 14(3), s.355-370, 1990.
15. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, 2001 Yılı Aile Raporu, s.273-274-215, Ankara, 2002.
16. Tan, M., Kadının Ekonomik Yaşamı ve Eğitimi, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 1979.
17. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Kentlerde Kadınların İş Yaşamına Katılım Sorunlarının Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Boyutları, s.116, Ankara, Mayıs 2000.
18. Bener, Ö., Kadınlarda Zaman ve Para Kullanımı, Ev İdaresi ve Aile Ekonomisi Bölümü, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1989.

19. Salman,M., Kadının Kaynak Kullanımından Tatmin Olma Düzeyine Çalışma Statüsünün Etkisi, Ev Ekonomisi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, 2001.
20. Silver,H., Homework and Domestic Work, Sociological Forum, Vol.6, No.2, s.181-204,1993.
- 21.Devlet İstatistik Enstitüsü, 1990'lı Yıllarda Türkiye'de Kadın, Ankara, s.15, Temmuz 1996.
22. Eser,Ş.,Avrupa Birliği Sürecinde Kadının Durumu, Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Ankara Şubesi, Konferans, Ankara, Mayıs 2001.
23. Lee,Y.,Waite,L.J., Husbands and Wives Time Spent on Housework: A Comparison of Measures, Journal of Marriage and Family,S.67,s.328-336, May 2005
24. Brines,J., Economic Dependency,Gender and the Division Labor at Home, American Journal of Sociology, S.100(3), s.652-688,1994.
25. Yardımcı,R.L., "Ankara İli Sincan İlçesinde Yaşayan Evli Kadınların Ev İşlerine Harcadıkları Zaman ve Enerji Üzerine Bir Araştırma", Ev Ekonomisi Bölümü, Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara,1989.
26. Hersch,J.,Stratton,L.S., Housework, Wages and the Division of Housework Time for Employment Spouses, Women in the Labor Market II, s.121-122, May 1994
27. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması, Ankara, 2003.

28. Razon, N., Çalışan Anne ve Çocuk, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1983.
29. TÜSİAD., Doğru Başlangıç: Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim, TÜSİAD Basın Bülteni, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Basın Bürosu, İstanbul, 2005.
30. Temur, B., ” Anne-Baba Olmak / 0-6 Yaş Döneminin Gelişim Özellikleri” <http://www.elmacocukeyi.com/okuloncesi.html> [29/11/2004].
31. Bayraktar, M., Ailede Kadının Rolü Kavramının Evli Kadınlar ve Erkekler Açısından Karşılaştırmalı Analizi, Doktora Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1978.
32. Okçay, H., Çalışmayan Evli Kadınlarda Yaşam Biçimi, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Ege Üniversitesi, İzmir, 1985.
33. Şafak, Ş., Ailede Sorumluluk Dağılımı ve Bunu Etkileyen Faktörler, Ev İdaresi ve Aile Ekonomisi Programı, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 1985.
34. Babaoğul, M., Hınçal, S., Kadının Çalıştığı ve Çalışmadığı Ailelerin Hizmetlerden Yararlanma Durumlarının İncelenmesi, Ev Ekonomisi Dergisi, S.5, s.8-14, 1992.
35. Çelebi, N., Tokuroğlu, B., Baran, A., Bağımsız İşyeri Sahibi Kadınların Aile ve İş İlişkileri, Başbakanlık Kadın ve Sosyal İşler Müsteşarlığı, Ankara, s.105, 1993.

36. Nazlı, A., Çalışan Evli Kadınlar İçin Normatif Öncelik Sorunu, Kurumlar Sosyolojisi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1995.
37. Yüksel, I., Kadın ve Erkek İçin Ev İçi Zaman Kullanımının Belirlenmesi, Kadın Çalışmaları Bölümü Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara, 1997.
38. Yaraş, E., Ailenin Satınalma Kararlarında Kadının Rolü ve Kayseri'de Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1998.
39. Güler, B., "Çalışan ve Çalışmayan Kadınların Yiyecek Satın Alma ve Hazırlama Davranışları Üzerine Bir Araştırma", Ev Ekonomisi (Beslenme) Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2002.
40. Arpacı, F., Ev ile İlgili İşlerden Kaynaklanan Stres: Kadın Öğretmenler Üzerinde Bir Araştırma, Aile ve Tüketici Bilimleri, Doktora Tezi, Ev Ekonomisi Anabilim Dalı Ankara Üniversitesi, Ankara, 2004.
41. Bird, G.W., Bird, G.A. and others, "Determinants of Family Task Sharing: A Study of Husbands and Wives", Journal of Marriage And The Family, s.345-354, May 1984.
42. Perlmutter, J.C., Wampler, K.S. (1985), "Sex Role Orientation, Wife's Employment and The Division of Household Labor" Home Economics Research Journal, Vol.13, No:3, s.237-245, March 1985.

43. Schram, V., Hafstrom, L.J., Family Resources Related to Wife's Time Input to Housework. *Journal of Consumer Studies and Home Economics*, S.10, s.235-245, 1986.
44. Dolan, E.M., Scannel, E., "Husbands and Wives Household Work: Moving Towards Egalitarianism?" *Journal of Consumer Studies and Home Economics*, S.11, s.387-399, 1987.
45. Ross, C., E., The Division of Labor at Home, *Social Forces*, 65(3), s.816-833, 1987.
46. Pina, D.L., Bengtson, V.L., The Division of Household Labor and Wives Happiness: Ideology Employment and Perceptions of Support, *Journal of Marriage and the Family*, 55:901-912.
47. Silver, H., Goldscheider, F., Flexible Work and Housework: Work And Family Constraints on Women's Domestic Labor, *Social Forces*, Vol.72, No.4, s.1103-1119, 1994.
48. Rindfuss, R., Brewster, L.K., Kavee, A.L., Women Work and Children: Behavioral and Attitudinal Change in the United States, *Population and Development Review*, 22(3), s.457-482, 1996.
49. Hallman, K., "Childcare, Mothers Work, and Earnings: Findings From the Urban Slums of Guatemala City", Policy Research Division Working Paper, New York, No.165, 2002.
50. Terzioğlu, G.R., Malatya İli Kırsal ve Kentsel Alanlarında Yaşayan Ailelerin Ev Yönetim Biçimi ve Kadının Ev Yönetimindeki Etkinliği Üzerine Bir Araştırma, Ev İdaresi ve Aile Ekonomisi Bölümü, Doçentlik Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1978.

51. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Gıda İş Kolunda Çalışan Kadınların Koşulları ve Geleceği, Ankara, s.20, 1999.
52. Özkan, M., Çocukların Aile İçi Sorumluluklarda Yer Alma Durumlarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2004.
53. Telsiz, M., "İlk Çocuğun Doğumunun Aile İçi Rol ve İlişkiler Üzerindeki Etkisi", Ev Ekonomisi Dergisi, Ankara, S.1, s.16-19, 1986.